

Belföldi hírek

p é n t e k

bb 1. ősszel is szépül, virágosodik a főváros

i km/s um pr la

1976. október 1.

a telet megelőző hónapokban is nyílnak, pompáznak a virágok a budapesti utcákon, tereken: az idén 101,5 millió forintot fordít a fővárosi kertészeti vállalat a 12 millió négyzetméternyi parkjának rendben tartására, csinosítására, a fasorok ápolására, gondozására. és ez még nem is végösszege a számlának: azt még 4 millió forint tetézi a zöldterületek locsolására elhasznált vizért.

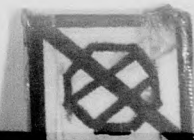
a fővárosi kertészeknek tavasszal és ősszel megsokasodik a tennivalójuk. az idén április elejéig 70 ezer tő virágzó, s 50 ezer évelő növényt ültettek ki. csaknem 100 ezer cserje, bokor, sövény varázsolt úde zöld foltokat a budapesti betonrengetegbe. a parkokba 1300, az utcák mentén 6400 fát ültettek a kertészek, és újabb ezer fenyő is tisztítja tavasztól a főváros kipufogógázokkal telített levegőjét.

a fővárosi kertészeti vállalat szakemberei az idén első sorban a felújításra fordítottak nagy gondot. így teljesen átépítették a viii. kerületben a horváth mihály tér kertjét, s a vérmezőn új, iparművész tervezte játszószerkeket létesítettek az apróságoknak. társadalmi munkában új játszótér, sportpark épült a xiv. kerületi ilosvay téren, terveit a főkert mérnökei készítették. megújult a iv. kerületben a baross utca, az árpád ut és a munkásotthon utcai lakótelep zöldterülete, s átépítették a xvii. kerületben a hősök terét. a ferihegyi gyorsforgalmi út két oldala is kertészek szorgos munkája nyomán válik rendezetté.

/folyt.köv./

- 1 -

o

bb 1./ ősszel is ...folyt./um

sajnos a fővárosban is kevés a virágokhoz, zöldnövényekhez értő szakember. a főkert a nyáron csaknem 400 alkalmi munkást foglalkoztatott, hogy rendbe tudják tartani a parkokat, tereket, fasorokat. hathatós segítséget kapnak viszont a budapesti és a kerületi kisz-bizottságoktól: az elmúlt évben 58 ezer óra társadalmi munkát végeztek a kisz-fiatalok, és az idén az első hat hónapban már tuljutottak a 28 ezer órán is.

nem kis gondot okoznak évről-évre a parkok rongálói. szerencsére már nem a közterületek virágaiból szakítják le randevura szánt virágokat, de sokkal nagyobb kár keletkezik a pázsit kikapcsolásából, a különböző berendezések vandál szétzuzásából. évente másfélmillió forint értékű letaposott fűvet kell kicserélni. a széttört padok, padeszkák pótlása 430 ezer forintba kerül s 610 ezer forintért kell új székeket, padokat felállítani a használhatatlanná tett helyett. tavaly 30 fa és 264 fémszemétkosarat zúztak szét a parkokban. nem kaptak kiméletet a tilalmi táblák sem; 359 darabot kellett 107 ezer forint értékben pótolni. a parkok pusztítói azért is működhetnek viszonylag zavartalanul, mert kevés a parkőr. szerencsére városzerkezete alakulnak a hazafias népfront égisze alatt a környezetvédelmi őrsek, amelyek egyik feladata a parkok védelme, megóvása a pusztítástól. ilyen környezetvédelmi őrség működik már a xx. kerületben, s az idén szervezik az v. és a vii. kerületben is.

a napokban is egyre több kertésszel találkozhatnak a járókelők a pesti utcákon. az ősszel 4500 új fával gazdagítják a főváros fasorait. elsősorban az 59 védetté nyilvánított fasor növényeit gondozzák, kezelik, újítják fel. a parkokba 7000 fát ültetnek a kertészek, és 80 ezer darab cserje, valamint 6200 fenyő és örökzöld is a közterületekre kerül. ugyancsak a közeljövőben, 4000 tő rózsával és 50 ezer darab évelő növényvel gazdagítják a parkok virágállományát. november 7-e előtt újabb 50 ezer kétnyári árvácska és 30 ezer krizantén nyílik majd a tereken. jövő tavasszal bont csak virágot az a 60 ezer tulipánhagyma amelyet szeptemberben és októberben ültetnek ki.

/folyt.köv./

- 2 -

1. /ősszel is ...2.folyt./um

kellemes téli meglepetésről is gondoskodnak a gyermekeknek: most választják ki a kertészeti vállalatnál azt a tiz labdapályát, ahol télen ingyen korcsolyázhatnak majd a fiatalok. ugyancsak őszi feladat a kőbánya-ujhegy lakótelep melletti négy hektáros terület parkosítása. budapest egyik legszebb részén, a martinovics-hegyen hét hektáros területen rendbehozzák az elgazosodott parkerdőt. társadalmi munkában már az ősszel hozzálátnak a xii. kerület lakói az elhanyagolt park felújításához.

természetesen nagy gondot fordítanak az új lakótelepeken parkok, játszótérek létesítésére. zuglóban 16.5 millió forint, óbudán 16.2 millió, ujjalotán 13.6 millió, csepelen 6.4 millió, békásmegyeren 1.5 millió, a fehérvári uti lakótelepen 2 millió kőbánya-ujhegyen 1.7 millió, újpest városközpontjában pedig 3.3 millió forint értékű parképítési munkát végeznek az idén. /mti/

--

bb 2. balesetelhárítási esték a fővárosban

i -don/gk um pr la

1976. szeptember 1.

a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács és a budapesti rendőrfőkapitányság októberben balesetelhárítási estéket rendez a főváros valamennyi kerületében. filmvetítéssel egybekötött előadásokat tartanak budapest közlekedésbiztonsági helyzetéről, valamint arról, hogy mind a gyalogosoknak, mind a járművezetőknek mire kell fokozottan ügyelniük az őszi-téli időszak közúti forgalmában.

október 4-én, hétfőn zuglóban a danuvia művelődési házban /xiv., angol utca 12./ és a pesterzsébeti vasas művelődési házban /xx., nagy györgy 1. utca 2-6./ tartanak előadást. balesetelhárítási est lesz október 5-én, kedden a vi. kerületi demosz művelődési házban /jócai utca 4./ és a ii. kerületi szot-iskolában /tárogató utca 2-4./; október 6-án, szerdán a ganz-mávasz művelődési házban /viii., golgota utca 3./ és óbudán a frankel leó művelődési házban /iii., dugonics tér 2./; október 7-én, csütörtökön a marx károly közgazdaságtudományi egyetem épületében /ix., dimitrov tér 8./.

az előadások valamennyi helyen 17.30 órakor kezdődnek./mti/

- 3 -

bb 3. „egy üzem - egy iskola,, a fővárosban

i dg/gg um pr la

1976. október 1.

az iskolák és a vállalatok, üzemek közötti régi, többnyire spontán kapcsolatoknak szabott új medret budapesten az „egy üzem - egy iskola,, mozgalom, amelyet a főváros centenáriuma alkalmából hirdetett meg a budapesti pártbizottság. a kezdeményezés rövid idő alatt figyelemre méltó eredményeket hozott, mind a kapcsolattartás elvi, politikai tartalmában - ez volt a mozgalom elsődleges célja - mind az üzemek által nyújtott anyagi segítségben. ma már az üzemek a fővárosban évente 28-30 millió forint értékű anyagi támogatást adnak az iskoláknak. rendszeresen segédkeznek a szakemberek - kollektívák, gyakran teljes szocialista brigádok - a szemléltető eszközök készítésében, a kisebb-nagyobb felújításokban, javításokban; segítettek a nyáron a tatarozásokban, takarításokban, a táboroztatásokban, a gyermekek nyaraltatásában.

természetesen a tanács jelentős összegeket költ évről-évre oktatási intézményeire. a negyedik ötéves tervben például az iskolák fenntartási költségei 49.5 százalékkal növekedtek, s az ötödik ötéves terv fejlesztési előirányzata az előző terv-időszakénak több mint kétszerese. az igények azonban a lehetőségek előtt járnak. mind sürgetőbb például az óvodai és a napközis ellátottság arányának javítása, az újabb iskolai formák megvalósítása. jogos igény a szaktantermi rendszer, a klubszerű foglalkoztatás kiterjesztése. a gyors fejlődés szükségessé teszi a társadalmi erőforrások igénybevételét is, s ezek egyik, immár bevált formája az „egy üzem - egy iskola,,.

az évek során az iskolák is túlléptek a viszonzás szokványos és tartalmában kevésbé fontos formáin. már nem csupán egy-egy ünnepi műsorral keresik fel az üzemeket, maguk a pedagógusok is kutatják azokat a lehetőségeket, amelyek révén támogatást nyújthatnak az üzemeknek. mind többen segítik a továbbtanuló munkásokat, részt vállalnak az üzemi oktatásban, az ismeretterjesztésben, az üzemi kulturális élet gazdagításában. szinte felbecsülhetetlen lehetőségeket nyújt az iskola és az üzem rendszeres kapcsolata a nevelésben, a pályaválasztásban. az iskola zártságának oldását, a tartalmasabb pályaválasztást segíti, hogy a gyerekek és a pedagógusok a helyszínen, munka közben ismerik meg az üzemi életet.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 3. /„egy üzem -...folyt./um

a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya kezdettől figyelemmel kíséri a mozgalmat és eredményeit. a közeli jövő feladatának tartják a bevált módszerek és a legjobb eredmények összegezését, elterjesztését. ezért tavaszra tanácskozásra hívják a fővárosi üzemek képviselőit. véleményüket, javasolataikat kérik, s az esetleges problémák megvitatására teremtenek ezzel fórumot. bebizonyosodott, hogy jószándékban, segítőkészségben nincs hiány, a jövőben azonban még szervezettebbé kell, lehet tenni a mozgalmat. el kell érni, hogy minden iskolának legyen egy üzemmel kapcsolata. fontos az is, hogy a kapcsolat tartalmát és formáit mindenütt szerződésben rögzítsék, hiszen ezeknek a szocialista szerződéseknek a nagy erkölcsi erejét a mindennapi gyakorlat bizonyítja./mti/

--

bb 5. pozsonyi ének- és táncegyüttes vendégszereplése hazánban

i/nn/s/pró/pg la

1976. október 1.

péntektől hazánkban vendégszerepel a pozsonyi közgazdasági főiskola ekonom ének- és táncegyüttese. a magyarországi szlovák demokratikus szövetségének meghívására a 41 tagú csoport október 6-ig nemzetiséglakta községeket, városokat keres fel. szlovák népdalokat, néptáncokat és népzenei tolmácsolnak a nemzetiségi esteken. miskén, dunaegyházán és kiskőrösön, majd püspökhatvanban illetve tatabányán./mti/

-.

bb 6. törénelemórák a muzeumban - találkozás rózsza sándorral

i/me/zsu/pr/pg la

1976. október 1.

tanítás, pontosabban tanóra a muzeumban - két-három évvel ezelőtt kísérlet volt, ma már bevált gyakorlat, a korszerű oktatás egyik formája. ebben a tanévben új módszerekkel folytatódik: a budapesti történelmi muzeumban a tanév kezdetétől - alig egy hónap alatt - 10 iskola 700 tanulója ismerkedett a főváros multjával. a naponta újabb és újabb csoportok látogatását jelentik be az iskolák, válaszolnak a muzeum meghívására. a tanév kezdetén a főváros történelmtanárainak ajánlották fel segítséget: közölték, mit mutatnak be állandó kiállításaik, melyik osztály tananyagának szemléltetésére alkalmasak. az oktatás segítésére a tanároknak tárlatvezetést, vetítettképes előadásokat, konzultációkat tartanak. segédkönyveket, óravázlatokat, feladatlapokat készítettek.

/folyt. köv./

-5-

bb 6. /történelemórák...folyt/pg

a muzeum gyűjteményéből kiválasztották a történelmi korokat jellemző mintegy félezer tárgyat, dokumentumot és fotót, amelyet a tanórákon bemutathatnak. ezeknek a jegyzékét is elküldték, hogy a nagybecsű régészeti leleteket, korabeli emlékeket éppenugy használhassák, mint az iskolai szertárban levő szemléltető eszközöket. a muzeum könyvtárát is a tanárok rendelkezésére bocsátják. a budavári palotában - április 1 és november 1 között az aquincumi muzeumban is - hétfő kivételével mindennap tarthatnak történelem órát. a kiállításokon korhű környezetben, vagy az írás- és diavetitővel, magnetofonnal, lemezjátszóval ellátott szaktantermekben idézhetik fel a főváros történetét az őskortól napjainkig.

a rózsza sándor a kádár kata, és más népballadák motivumait feldolgozó szekeres erzsébet „ha én páva volnék,, című grafikai és faliszőnyeg kiállítása lesz a rendhagyó tanórák színhelye a petőfi irodalmi muzeumban. október 9-től a népköltészetéről tanuló 5-6 osztályosokat, az első gimnazistákat itt fogadják majd egy ideig. a petőfi, a józsef attila és radnóti kiállítások szintén az irodalmi órák szemléletes hátterei. a különböző koru gyermekek más-más módon ismerkednek meg költészetünkkel, a muzeummal. az általános iskolások nemcsak előadást hallgatnak vagy szemlélődnek, hanem kérdez-feleléket játszanak, szavalnak, felolvassnak, bábokkal jelenítik meg a költeményeket, miközben irodalmi élményeiket gazdagítják. a megoldott feladatok erről tanuskodnak. a napközis osztályosokat a tananyaghoz kapcsolódó foglalkozás-sorozatba hívja a muzeum. a váci utcai, az óbudai, a rákospalotai iskolák már jelezték látogatásukat.

az óvodások mesét hallgatnak, énekelnek, rajzolnak, bábokat állatfigurákat készítenek a szerdai gyermekfoglalkoztatásokon ahol felhasználják a tavalyi nagysikerű „ég a gyertya ég,, játékos kiállítás tapasztalatait. a felső osztályosok óráit beszélgetés, magnós, vagy élőműsor élénkíti. az egykori kastély könyvtárban az előadóteremben kézbevehetik az első kiadású könyveket, ritka dokumentumokat, hagnszalagról költőket vagy azok verseinek tolmácsolóit hallhatják. a nyugatosokról tanuló IV. osztályos gimnazistáknak a nyitott szertár kiállítást mutatják be. jövőre a készülő ady muzeum is fogadja a diákok csoportjait, művelődés és tanárok együtt ébresztgetik a fiatalok érdeklődését a kultúra, művészet iránt./mti/

--

bb 4. budapesten vendégszerepel a szlovák nemzeti színház, a veszprémi petőfi színház, a szegedi nemzeti színház - októberi bemutatók a fővárosban

i/nn/zsu/or/pg la

1976.október 1.

a budapesti művészeti hetek jegyében több neves társulat vendégjátékára kerül sor októberben. a szlovák nemzeti színház shakespeare lear királyát és osvad zahradnik páva szonatina című színművét hozza budapestre: előadásaikat a fővárosi operettszínházban illetve a józsef attila színházban tartják október 11-én és 12-én. tamási áron kevésbé ismert színművével, a vitéz lélekkel látogat el budapestre október 3-án és 4-én a veszprémi petőfi színház. tamási három felvonásos „példázatát,, bohák györgy rendezte, a főbb szerepekben papp jános-sal, táncos tiborral, hüvösvölgyi ildikóval, kenderesi tiborral. ugyancsak a fővárosi operettszínházban lép fel október 23-án és 24-én a szegedi nemzeti színház operatársulata, tolmácsolásukban vántus istván móra gábor regénye nyomán írt 1 operája, az aranykoporsó szóval meg, sinkó györgyel réti csabával, berdál valériával gregor józseffel a főbb szerepekben. a rendező horváth zoltán.

október 4-én nyit sem emlék, sem varázslat című műsorával a radnóti színpad. a radnóti összeállítás szerkesztője gelléri ágnes, rendezője gáspár jános. a közreműködők között szerepel huszti péter, bálint andrás, keres emil, pécsi ildikó, és kozák andrás. ugyancsak itt - a csehszlovák kultúra napjai alkalmából - kerül a nézők elé október 9-én a bizakodva című válogatás, amelyben szlovák balladák, és m.stehlik a bizalom vonala című hangjátéka kapott helyet. az esten fellép dőry virág, gordon zsuzsa, jancsó adrienne, csák györgy, fh, pécsi ildikó, rab edit, zách jános, mikos lilla. október 8-án mutatja be a thália színház a körszínházban játszott petruskát.

új politikai kabaréval jelenkezik október 15-én a mikroszkóp színpad. a komlós jános által konferált műsort marton frigyos rendezte. a „ki fog gölt löni?,, szereplői: hofi géza, halász lászló, kristóf tibor, sass józsef, gera zoltán és mások. vendégként láthatják a nézők itt faragó verát és gábor ilát.

október 22-án a vigzsházban tartanak premiért garcia lorca bernarda alba háza,, című drámájából. az előadás szereplői: sulyok mária, bánki zsuzsa, halász judit, kutvölgyi erzsébet, andai gyöngyi, tábori nóra, schubert éva, földi teri, békés rita./mti/

--

bb 7. az idegenforgalom „felfedezte„ sárvárt - tizszeresére nőtt néhány év alatt a vendégforgalom

vid/fm/pg hgy

1976. október 1.

a hazai és külföldi turisták „felfedezték„ sárvárt, a vizek kisvárosát. a termélfürdővel, vadregényes rába- és gyöngyös-partjával, csónakázó tavaival, továbbá lovasiskolájával vonzó nyugat-magyarországi településen hat év alatt tizszeresére nőtt a vendégforgalom. az országrész egyik legjelentősebb közútja, a 84-es számú áthalad a városon, így a nyugatról a balaton és az ország belseje felé igyekvő külföldiek és hazai kirándulók el sem kerülhetik. először csak rövid időre álltak meg a vizek mellett nádasdy-várral és a szép arborétummal vendég csalogató településen. később hosszabb időre is érkeztek, s ma már - a változatlanul domináló tranzit forgalom mellett - sokan üdülnek is itt, főleg a vizek és lovak barátai. valamint a pecázók. az idegenforgalmi szakemberek szerint a város szülötte, a nemrégien elhunyt urbán ernő tv-filmjei is elősegítették a város népszerűsítését. a „szülőföldem sárvár„ és a „kazamaták titka„ című filmek vetítése után észrevehetően nőtt a forgalom.

a feltételeket is fokozatosan megteremtik a növekvő érdeklődés kielégítéséhez. motel nyílt a termélfürdő, a parkerdő, a csónakázó tavak, a rába és a lovasiskola szomszédságában. egy kisebb ideiglenes szálló, és fizető vendég szobák állnak még a vendégek rendelkezésére. a kellemes szabadidő-övezetet társadalmi munkával létesítette a helyi lakosság.

most ismét tovább fejlődik az 1968-ban újból városi rangot kapott sárvár. központjában etterem, új üzletek épülnek. kirándulóhelyeket alakítanak ki a szép rábamenti szatmár erdőben. szintén a város szívében szoborkertet terveznek németh mihály helyi szobrászművész alkotásaiból az arborétum és a művész szomszédos műtermes háza között. /mti/

- 8 -

bb 8. a közművelődés, a tömegsport és a turizmus kapcsolatának fejlesztéséről

c dg/be/ny pr la

1976 október 1.

a közművelődés, a tömegsport és a turizmus kapcsolatának fejlesztéséről hozott határozatot az országos közművelődési tanács elnöksége.

a művelődésügyi közlöny legújabb számában közzétett határozat utal arra, hogy a közművelődés, a tömegsport és a turizmus fontos szerepet tölt be a sokoldalú, harmonikusan fejlődött, a korunk feladataira felkészült ember kialakításában.

a három tevékenységi területnek számos közös vonása van. közös mindenekelőtt, hogy azonos - nagyrészt ifjúsági - tömegekre hatnak, ezért fontos feladat a részvevők körének szélesítése, érdeklődésük, aktivitásuk bővítése is. a közösségi jelleg erősítése érdekében arra kell törekedni - állapítja meg a határozat -, hogy a művelődési intézmények a testedzés, a turizmus és a természetjárás lehetőségeivel gazdagítsák tevékenységüket. ugyanakkor legyenek a közös művelődés, a változatos, színvonalas klubélet szervezői a sportegyesületek is.

a létesítmények és intézmények közös és kölcsönös használata megfelelő keretet adhat az egységes szemléletű cselekvésnek, ugyanakkor enyhíthet a létesítményhiányon is. éppen ezért arra kell törekedni, hogy eredeti rendeltetésük csorbitása nélkül a művelődési otthonok, illetve a sportlétesítmények hasznosíthatók legyenek tömegsport, illetve művelődési célokra is. az újonnan létesítendő intézményeket eleve többcélú hasznosításra kell tervezni és építeni - hangoztatja az országos közművelődési tanács elnökségének határozata.

javasolja: a közművelődésben, a tömegsportban és a turizmusban érintettek szervezzenek olyan programokat, amelyek összehangoltan szolgálják a művelődést, a testmozgást, az országjárást, a pihenést, a szórakozást. a programok és a rendezvények között az eddiginél fokozottabb összhangot kell teremteni.

/folyt köv/
7.45/ny

-9-

16 916

bb 8. / a közművelődés...folyt/ny

régi igényt fogalmaz meg a határozat, amikor hangsúlyozza: a turista uticélokra 1977-től évente készüljön - a kulturális lehetőségeket is magában foglaló - egységes program. az utazási irodák növeljék a művelődést, a szórakozást és esetenként a testmozgást is szolgáló olcsó belföldi utjaik számát és választékát, és gondoskodjanak ezek megfelelő propagandájáról. utal a határozat arra, hogy a tárgyi feltételek bővítésénél a jövőben jobban kell élni a társadalmi összefogásból adódó lehetőségekkel. a belkereskedelmi kölcsönzési szolgáltatásban növelni kell azoknak a cikkeknek a körét és arányát, amelyek a tömegsportot, a turisztikát szolgálják.

az országos közművelődési tanács elnöksége felkérte a szak-szervezetek országos tanácsát, a magyar kommunista ifjúsági szövetséget és a szövetkezetek érdekképviselői szerveit, hogy segítsék, támogassák a közös érdekből és a közös célból fakadó feladatok valóra váltását./mti/

--

bb 9. emlékbélyeg a nemzetközi bélyegkiállításra

i sz/be/ny ie la

1976 október 1.

a posta október 13-án bocsátja forgalomba a milánóban októberben megrendezésre kerülő nemzetközi bélyegkiállításról megemlékező ,, itália, 76,, elnevezésű kisívet. a három 5 forintos bélyeget és három szelvényt tartalmazó kisív négyszínű offset nyomással az állami nyomdában készült ciglényi ádám grafikusművész tervei alapján. a bélyeg a toscanai nagyhercegség által 1851-ben kibocsátott bélyeget ábrázolja, mellette miláno város címere látható./mti/

--

bb 10. négy-öt millió forint megtakarítás - a 31-es áév és a budapesti műszaki egyetem együttműködése

i kg/gk/ny ie la

1976 október 1.

sikeres együttműködés alakult ki a 31-es állami építőipari vállalat és a budapesti műszaki egyetem között a közelmúltban kötött szocialista együttműködési szerződés nyomán. a megállapodás szerint a 31-es áév és az egyetem közös kutatómunkával új építési technológiákat dolgoz ki, az egyetem hallgatói pedig a vállalat nagyberuházásain gyakorlati szakemberek segítségével ismerkedhetnek az építés munkálataival.

/folyt köv/

-10-

7.55/ny

15.9.11

bb 10. / négy - öt millió...folyt/ny

a 31-es áév az együttműködés eredményeként már 18 méteres nagy feszítávolságú fődémemeleket alkalmaz, hat méterrel hosszabbakat a gyakorlatban elterjedteknél. a vállalat előregyártó ipari üzemében már sorozatban készülnek ezek a panelek, a leninvárosi tiszai kőolajfinomító kommunális épületeit pedig ezek felhasználásával építették. a nagy feszítávolságú fődém előnye többek között, hogy kevesebb pillért kell alkalmazni az épületben, így a mozgatható válaszfalakkal könnyebben átrendezhető a tágassá vált helyiségek. ez főként azoknál az üzemeknél hasznosítható, amelyek a gyors technológiaváltás nyomán gyakran kényszerülnek átalakítani üzemrészeiket.

jelenleg a bélapátfalvai óriás cementmű klinkertárolója alaplemezek építésénél alkalmazzák a 31-es áév és az egyetem közösen kifejlesztett szerkezetét. a korábban kialakított klinkertároló alaplemezekkel szemben az új alaplemez megépítéséhez nemcsak kevesebb munkaerő szükséges, de mintegy négy-öt millió forint megtakarítást is elérhetnek a beruházók. /mti/

--

bb 11. tíz országban a diósgyőri kábelgépek

vid fm bzs hgy

1976. október 1.

egyre sikeresebb terméké válik külföldön is a diósgyőri gépgyár több mint tíz éve kifejlesztett kábelgép típusa, a dsö 40-v 4-es összezsapó gépsor. a kiváló tulajdonságokkal rendelkező kábelgépből már eddig is több százat exportáltak és azok több mint tíz szocialista és tőkés országban üzemelnek.

a diósgyőri üzem tervező és munkáskollektívája most újabb sikert könyvelhet el, ugyanis a zágrábi nemzetközi vásáron ez a gép aranyérmet nyert. a gyár a sikeresen szereplő kábelgépből évente mintegy hetven darabot készít, s ezeknek nagyrésztét exportálja. /mti/

--

8.20/bzs

- 11 -

15.9.11

bb 12. 370 millió forintos beruházás a szabolcsi ipari szövetkezetekben

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

mintegy 370 millió forintot irányoztak elő az v. ötéves tervidőszakban a szabolcs-szatmár megyei ipari szövetkezetek kapacitásuk bővítésére, -a termelés korszerűsítését, a munka-és szociális körülmények javítását segítő beruházásokra. tekintettel a megnövekedett szolgáltatási igényekre - összhangban a megyei célkitűzésekkel - a szövetkezetek is fontos feladatuknak tekintik a javító-szolgáltatói hálózat fejlesztését. a tervezett beruházásoknak csaknem egyharmadát, 110 millió körüli összeget erre a célra használják fel. ebből 25 millió forintot tesz ki az az összeg, amelyet a megyei tanács ad támogatásként az ipari szövetkezeteknek. 19 szövetkezetben eszközölnék kisebb-nagyobb arányú bővítést, korszerűsítést, s főként az autó-, rádió-televízió- és háztartási gép-szerviz és javítóhálózatot fejlesztik, de építenek néhány szolgáltató házat és bővítik építőipari tevékenységüket is.

az egyéb jellegű fejlesztések mellett néhány ipari szövetkezet összesen 120 millió forintot fordít olyan beruházásokra, amelyeknek eredményeként évente 300 millió forint értékű áruval többet exportálhatnak tőkés országokba. ilyen célú beruházásra nyolc cipőipari, illetve ruházati szövetkezet vállalkozott. a legjelentősebb - több mint 50 millió forint értékű - fejlesztést a rakamazi cipőipari szövetkezetben hajtják végre./mti/

--

bb 13. növényi kulturák termesztése az erdőművek környékén

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

a bükkábrányi új erdőmű építése előtt a terveket készítő erdőterv vállalat szakemberei választ kívánnak kapni arra a kérdésre, hogy az erdőműből kikerülő anyagok milyen hatással lesznek a mezőgazdasági kulturákra. a keszthelyi agrártudományi egyetem termelésfejlesztési intézete a környezetszennyezés mértékének megállapítására az új létesítményhez hasonló és már üzemelő gyöngyös-visontai erdőmű környékén folytatnak kísérleteket.

/folyt köv/
8.35/ny

-12-

10.9.15

bb 13. / növényi....folyt/ny

az erdőmű környékén különböző helyeken mérik a korom, a pernye és kéndioxid-szennyezettség mértékét, vizsgálják azokat a legfontosabb élettani mutatókat, amelyek megszabják a növények vízháztartását, légzés-intenzitását, klorofil-tartalmát és enzim-aktivitását.

az eddigi vizsgálatokból megállapították, hogy az ősziárpa, a zab, a lucerna és a vöröshere különösen érzékeny a szilárd és gáznemű anyagokra. a felmérések és a kísérletek egyaránt bizonyítják, hogy a szennyezettség mértékétől függően fokozódik a növények párologtatása, ugyanakkor légzés-intenzitásuk csökken. egyes növényi kulturák, például a kukorica életfolyamatai a szennyezés hatására kevésbé változnak.

a felmérésekkel és a kísérletekkel kiválasztják azokat a növényi kulturákat, amelyek az erdőművek környékén legnagyobb károsodásnak kitett területeken telepíthetők./mti/

--

bb 14. 325 millió forintot fordítanak építkezésre, gépek beszerzésére a vasi tsz-ek

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

az idén mintegy 325 millió forintot fordítanak a vasi termelőszövetkezetek építkezésre, illetve gépesítésre. a beruházás nagymértékben segíti a gazdálkodás további korszerűsítését. építkezésekre a közös gazdaságok 175 millió forintot irányoztak elő. ez az összeg döntő mértékben a nagy értékű szarvasmarha-állomány jobb elhelyezését, a termelés javítását szolgálja.

a megyei tanács mezőgazdasági osztálya, a tsz-ek területi szövetsége és az állategészségügyi felügyelőség javaslatára a tsz-ek különösen nagy gondot fordítanak új borjunevelők építésére s a meglévők korszerűsítésére. ez azért indokolt, mert a vizsgálatok szerint a borjunevelőknek 14 százaléka nem felel meg a követelményeknek, s emiatt elég magas a borjelhullás. több szövetkezetben korszerűsítik a tehénistállókat, nyögéren 420 férőhelyes növendék üszőtelepet építenek. gencsapáti-ban évi 50 ezer huscsirke felnevelésére alkalmas telepet, vasasszonyfán száz vagonos magtárt és szárító-keverőtelepet létesítenek.

a gépvásárlásra tervezett 150 millió forintból elsősorban a kombájnparkjukat újították fel a mezőgazdasági nagyüzemek, s erdőgépeket, talajművelő munkagépeket, takarmánybetakarítókat vásároltak és szereznek be./mti/

8.40/ny

-13-

10.9.15

bb 15. vas megyei textiles szocialista brigádok a minőség javításáért

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

az ország számottevő textilbázisai közé tartozik vas megye. gazdasági életében jelentős helyet foglal el a textilipar. az ágazat vasi üzemében 235 szocialista brigád dolgozik, tagjaik jórészt fiatal nők. a munkaerőgondokkal, helyenként még a korszerűtlenséggel bajlódó üzemekben ők a megbízható, stabil emberek, akikre mindig lehet számítani.

mostanában sokat tesznek munkáskollektívák a minőség javításáért. a hazai selyemárúk több mint felét adó és számottevő exportot is lebonyolító szentgotthárdi selyemgyárban hibafelmérő lapokat bocsátottak ki a termelést gátló tényezők felkutatására. ezek nyomán több hibagócot felszámoltak és javult a minőség. az üzemi munkaszervezési program összeállításához 268 javaslatot adtak. például az importanyagok beérkezésének késése többször veszélyezteti a folyamatos munkát. ennek áthidalására is módot találtak. végül is a vállalat 103 százalékra teljesítette idei első félévi tervét s a minőséget három százalékkal emelte. mindemelett a közvetlen anyagfelhasználásban 1.3 millió forintot megtakarítottak. jól funkcionáló dh-munkarendszer van a szombathelyi pamutiparban és a lakástextil vállalatnál is.

a szombathelyi pamutipar szocialista brigádjai „ vedd észre, tedd szóvá, mozgalmat indítottak a minőség javításáért. a legkisebb rendelkezést sem tűrik meg gépeiken, így fokozatosan csökken a hibás áruk aránya. az újító mozgalomban is mind tevékenyebben részt vesznek az ottani szocialista brigádok szintén a minőség emeléséért. legutóbb öt munkásnő nyújtott be újítást.

sok brigádtag tanul az üzemekben, hogy magasabb ismeretekkel jobban dolgozzon. cél-és szakmásképző tanfolyamokra, alapozó és ismeretbővítő képzésekre, továbbképzésekre járnak. a lakástextil vállalatnál ismét megindult a „ programozott oktatás, „ lényege, hogy önálló tanulással, programozott tankönyvek segítségével vizsgálják a dolgozókat./mti/

8.45/ny

-14-

16 9 5

bb 16. tanévnyitó ünnepség a képzőművészeti főiskolán

t km/gk/ny zs -cz

1976 október 1.

a képzőművészeti főiskolán pénteken ünnepélyes külsőségek között a 105-ik tanévet nyitották meg. az ünnepségen résztvett molnár ferenc kulturális államtitkár is. cifka péter egyetemi docens, a képzőművészeti főiskola főtitkára köszöntötte a főiskola oktatóit, valamint a nappali tagozat 180 hallgatóját, köztük 34 elsőévest. somogyi józsef kossuth-díjas kiváló művész, a főiskola rektora tanévnyitó beszédében egyebek között ismertette az 1976-77-es tanév programját, a feladatokat.

az első éves hallgatók eskütétele után a főiskola rektora átadta a kondor béla-díjat, plakettet és oklevelet drozdik orsolya sokszorosító grafikushallgatónak, kiváló főiskolai tevékenységének jutalmaként. az ünnepség alkalmából nyújtották át az oklevelet az 1975-76-os tanévben végzett 34 hallgatónak, valamint a vasoklevelet dalmát piroskának, aki 1913-ban szerzett diplomát, a gyémántoklevelet csépay margitnak, aki 1916-ban és decsy etelkának, aki 1915-ben fejezte be főiskolai tanulmányait. az arany oklevéllel tóth sándort és vasvári józsefet jutalmazták, mindketten 1926-ban szereztek diplomát. balogh jeno tanszékvezető egyetemi tanár méltatta a jubilálók több évtizedes művészi tevékenységét./mti/

--

bb 17. megölte anyját

be/ny -cz

1976 október 1.

gelicze balogh jános 19 éves kőműves xvi. kerület sasszem utca 15. szám alatti lakásán ittás állapotban szóváltás közben több késszurással megölte anyját. tettének elkövetése után önként jelentkezett a rendőrségen. gelicze balogh jános ellen őrizetbe vétel mellett eljárás indult./mti/

--

9.43/ny

10 10 00

-15-

bb.18. 100 éves asszonyt köszöntöttek nagyrábén

vid/ny -cz 1976. október 1.

meghitt ünnepség keretében a környék legidősebb emberét köszöntötték nagyrábén az aradi utca 25. számú házban. fegyver sándorné született bende zsófia 100 esztendő. a születésnap alkalmából két leánya, öt unokája és hat dédunokája mellett a község társadalmi szervei, a helyi petőfi termelőszövetkezet képviselői fejezték ki jókívánságaikat. az ünnepelt friss erőben és egészségben fogadta a gratulációkat./mti/

--

bb 19. felhasználható 13 órától!

befejeződött a nemzetközi szilikózis konferencia

vid/ny -cz 1976. október 1.

pécsett pénteken befejeződött a bányászok súlyos munkabaleset utáni betegségével, a szilikózis leküzdésével foglalkozó három napos nemzetközi konferencia, amelyen több mint száz hazai, továbbá cseh-szlovák, lengyel, ndk-és nszk-beli, valamint román műszaki és egészségügyi szakember vett részt.

csaknem félszáz előadásban ismertették a gyakorlati és kutató szakemberek a hazai és külföldi országokban elért eredményeket, problémákat. egyik fő téma volt a munkakörnyezeti porcsökkentés. jelenleg a bányákban kizárólag a vízadhézió alapuló porcsökkentő eljárásokat használják. ezek továbbfejlesztésének lehetőségei azonban egyre korlátozottabbak. a mélység növekedése miatt ugyanis, a nedves eljárásoknak a víz mennyiség növelésén alapuló fejlesztése, nagymértékben rontja a bányaklimát. ezért egyre inkább a fizikai-kémiai tudományágak ismeretanyagára támaszkodva kell fejleszteni a porcsökkentő módszereket. a szakemberek kicserélték tapasztalataikat a műszeres pormérés, ellenőrzés, a dolgozók irányított munkahelyi telepítésével kapcsolatban is. egyetértés volt abban, hogy komplex védekezési rendszert kell kidolgozni, amihez a jelenlegi módszerek tökéletesítése alapvető feltétel./mti/

10.10/ny

--
-16-

Tó 10.10.20

bb 20.a lottó nyerőszámai

tm/ny -cz 1976. október 1.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a mórton megtartott 40. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

32, 34, 37, 72, 86. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.2.számú/balesetelhárítási.../ hírünk 2.bek. 3-4 sorában a szöveg helyesen:

.../hh., nagy győri. i , utca 2-6/tartanak előadást.baleset elhárítási est lesz október 5-én kedden a vl.kerületi medosz művelődési...

/mti/

--

bbb 21. öregek napköziotthonát adták át kétegyházán

vid/ny -cz

1976. október 1.

a békés megyei kétegyházán átadták rendeltetésének az öregek napköziotthonát. az idős emberek husz személyes közös ,, családiházát,, félmilliós költséggel alakították ki, amelyből a megyei tanács 400 ezer, a község 100 ezer forintot vállalt magára. /mti/

--

bb 22. felhasználható 20 órától

megkezdődtek a móri napok

vid/ny -cz

1976. október 1.

mórton pénteken megkezdődött a borvidék hagyományos őszi ünnepe, a móri napok eseménysorozata. a háromnapos rendezvénysorozat pénteken műsoros lottósorsolással kezdődött meg, majd a ,, mór története,, című monográfia szerzői munkaközössége táncszokott a készülő alkotásról.

/folyt köv/
10.40/ny

-17-

Tó 11.10.20

bb 22. / megkezdtek...felhasználható....folyt/ny

délután ,, iparművészet és lakáskultúra,, címmel nyílt kiállítás- amelyet az iparművészeti vállalat és a székesfehérvári domus áruház közösen rendezett egyedi jellegű iparművészeti lakásdiszitő tárgyakkól- majd megnyitották a helyi művelődési ház kerámiaszakkörének tárlatát. este sütő irén színművésznővel találkoztak a nagyközség lakói.

a móri napok rendezvénysorozata szombaton a fővárosi bar-tók gyermekszínház bemutatójával folytatódik, majd az orosz-lányi népi együttes műsora szórakoztatja a nagyközség lakóit. vasárnap kerül sor a móri napok leglátványosabb rendezvényeire, a nemzetiségi népi együttesek bemutatkozására, valamint a szín-pompás jelmezes szüreti felvonulásra. a rendezvénysorozatra az ország minden részéből érkeztek vendégek./mti/

--

bb 23. élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézet épül nyir-egyházán

vid/fm/ny -cz

1976 október 1.

pénteken nyiregyházán alapkövetéssel megkezdtek a megyei élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézet építését. a 12 millió forintos költséggel épülő intézet 1977 végére elkészül, s létrehozásával gyorsabbá és hatékonyabbá válik szabolcs-szatmár megyében is az élelmiszerek ellenőrzése, amelyet eddig a debreceni intézet látott el./mti/

--

bb 24. muzeumi kóruspódium

tm/ny -cz

1976 október 1.

a kórusok országos tanácsa, a magyar nemzeti muzeum, és a józsefvárosi művelődési ház közös szervezésében énekkari hangversenysorozat kezdődik a magyar nemzeti muzeum disztermében. a vasárnap délelőttiönkénti muzeumi kóruspódium első koncertjén október 3-án a székesfehérvári volán ,,vasvári,, kamarakórusa ad műsort hartyáni judit vezényletével./mti/

10.55/ny

-18-

Tb 1140

bb 25. felhasználható 18 óra után

baranyai szőttesek kiállítása balassagyarmaton

vid/fm/ny -cz

1976 október 1.

a balassagyarmati palóc muzeumban pénteken baranyai gyapjuszőttesekből nyílt kiállítás a pécsi janus pannónius muzeum rendezésében.

a baranyai délszlávok és németek, valamint a felszabadulás után baranyába betelepült moldvai csángók és bukovinai székelyek körében a gyapjuszövés ma is elevenen élő hagyomány. e népi mesterség remekműveit mutatják be most a szőtteseiről szintén híres palócföldön.

a kiállítás anyagát kerámiák és butorok, valamint a szőttestekészítésről írt könyvek, fotók egészítik ki./mti/

--

bb 26. a tolna megyei országgyűlési képviselők ülése

vid/fm/ny -cz

1976 október 1.

szekszárdon, a hazafias népfront megyei bizottságának székházában tartott pénteken ülést az országgyűlési képviselők tolna megyei csoportja. az ülésen a megyei tanács művelődési osztálya a közművelődés helyzetéről és a falusi kulturális munka elősegítéséről, a közuti igazgatóság pedig a megyebeli utak építéséről és felújításáról tájékoztatta a képviselőket. az ülést követően a képviselők látogatást tettek a bonyhádi zománcgyárban./mti/

--

bb 28. a kaposvári fonómunkás kisszinpád jubileuma

vid/fm/ny -cz

1976 október 1.

tizenöt esztendővel ezelőtt alakult meg a pamutfonóipari vállalat kaposvári gyárának irodalmi együttese: a fonómunkás kisszinpád. ebből az alkalomból pénteken kétnapos jubileumi ünneppsorozat kezdődött a kilián györgy ifjusági és uttörő művelődési központban. az első napon nyitották meg az együttes 15 éves pályafutását bemutató kiállítást. találkozót tartottak a szinpád régi tagjaival, majd a színjátszás helyzetéről tanácskoztak. szombaton este mutatják be új műsorukat, amelyen vendégegyüttesként a tatabányai bányász szinpád is fellép./mti/

--

11.35/ny

-19-

Tb 1245

bb 27. a balatont nemcsak a partvidéken, hanem az egész vizgyűjtőterületen védeni kell - befejeződött a hidrológusok balatoni ankétja keszthelyen

vid/fm/ny -cz

1976 október 1

pénteken keszthelyen befejeződött a magyar hidrológiai társaság xi. balatoni ankétja. mintegy 400 vízügyi szakember és a társtudományok képviselői három szekcióban számoltak be a balatonkutatás eddigi tapasztalatairól és vitatták meg a vízvédelem gyakorlati feladatait.

a „balaton eutrofizálódása”, című témakörben számbavették az elmúlt 15 év változásait, a tóra gyakorolt külső hatások következményeit. megállapították, hogy az elmúlt másfél évtizedben a balaton környékén kétszeresére nőtt az üdülők befogadóképessége, s a tó vizgyűjtő területén megkétszereződött a műtrágya felhasználása, továbbá elszaporodtak a nagyüzemi állattartó telepek, amelyek mind veszélyeztetik a balaton vizének tisztaságát, fokozzák a káros vizinövények elburjánzását, s a tó iszaposodását. a zala és a patakok, kisebb vízfolyások - a kutatók mérései szerint - háromszor annyi foszfort juttatnak a tóba, mint amennyi a biológiai követelmények szerint megengedhető lenne. a keszthelyi öböl mérési adatai nyolcszorta több szennyező terhelésről tanuskodnak, mint a tihany környéki vizsgálatok.

megvizsgálták a déli part patakjainak, csatornáinak vízminőségét és megállapították, hogy például a nagyberek intenzív műtrágyázása miatt a zichy és az imre-majori csatorna vizének nitrát-tartalma rendkívül magas. balatonlelle környékén a forró-árokban magas ammónia tartalmat állapítottak meg. a balatont délről tápláló vízbefolyások 1975-ben 224 tonna szerves-nitrogént szállítottak a tóba. a balaton vízminőségének romlásában meghatározó tényező a szárazföldről bekerülő foszfor. a tápanyag feldúsulás - főleg a keszthelyi és a szigligeti öbölben - az algák tömeges elszaporodásához vezetett. a tó nyugati harmadában az algák árnyékoló hatása miatt a két méternél mélyebb fenékrétegekre ritkán jut el annyi fény, amely a fotoszintézishez elegendő lenne. a fényhiány ilymódon az élővilágra is káros hatással van és a tömegesen elpusztuló algák a tófenéken bomlanak el. ilyen folyamat játszott jelentős szerepet a tavalyi halpusztulásban is.

a tudományos szakemberek hangot adtak annak a véleményüknek, hogy az adatok szerint a káros folyamatok nem korlátozódnak csupán az öblökre és a délnyugati medencére, hanem a tó egész területen elterjedőben vannak. ezért a tavat nemcsak a partvidéken, hanem az egész vizgyűjtő területen védeni kell, s a tápanyagterhelést mérsékelni kell./mti/

11.38/ny /101241

-20-

bb 29. tehermentesítik a városközpontot - lépcsőzetes munka-kezdés - kiségitő - és gyorsjáratok - győr tömegközlekedéséről tárgyalt a városi tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm bzs -cz

1976. október 1.

a mai győr az észak-dunántúli régió központja, a kisalföld, sőt észak-dunántul gazdasági, közlekedési és kulturális centruma. ez a szerep befolyásolja a város tömegközlekedését is. a 110 ezer lakosu városban a lakosság közel 40 százalékát az ipar foglalkoztatja. a városi tömegközlekedésnek ezeket a hatásokat kellett követnie, s erről tárgyalt **pén-
teki** ülésén győr megyei város tanácsának végrehajtó bizottsága.

a negyedik ötéves tervidőszakban a volán 19. számú vállalata sokirányu erőfeszítést tett a közlekedés javítására. a csucsidei járatszámok növelésével, közvetlen céljársatok indításával, az útvonalak gyárkapukig történő meghosszabbításával próbálták csökkenteni a zsufoltságot, rövidíteni az utazási időt.

a város közlekedési reformjára több tanulmányterv is készült, és ezek alapján dolgozta ki fejlesztési programját a 19. számú volán vállalat. az ötödik ötéves tervidőszakban évi hétszázalékos utasszámmövekedéssel számolnak. külön figyelmet szentelnek az ady lakótelepre, az uj, kun béla lakótelep első ütemének befejezésére, valamint a közlekedési és távközlési műszaki főiskola teljes átadására - ezekre a helyekre szervezettebben kívánják biztosítani az autóbussz közlekedést. egyes vonalak végállomásait kihelyezik a városközpontból, így a városközpont tehermentesítésével együtt az időszakonként kialakuló forgalmi dugók is elkerülhetők.

a forgalomfejlesztési elképzelések valóra váltása a járműbeszerzésen túl egyéb eszközök és létesítmények korszerűsítését is megköveteli.

12.13/bzs

101340

- 21 -

/folyt. köv./

bb 29. /tehermentesítik ... 1. folyt./bzs

igy például: a város helyi autóbusz-végállomásait urh adó-vevővel és forgalmi ellenőrző-irányító kocsiival kivájják el-látni, az autóbuszokba menetirányító készülékeket szerelnek, elektronikus utasszámláló készüléket rendszeresítenek a for-galomszámlálásoknál. a csucsforgalmi idő széthúzására és a torlódások csökkentésére szorgalmazzák a lépcsőzetes munka-kezdés bevezetését. ez 27 nagyüzemet érint, amelyeknek segít-ségét kéri a volán.

a végrehajtó bizottsági ülésen a tájékoztatót elfogad-ták és a fejlesztési elképzelések mielőbbi megvalósítása mel-lett foglaltak állást. /mti/

--

bb 30. ankét a szőlőtermesztésről sopronban

vid/fm bzs -cz

1976. október 1.

„a szőlőtermesztés v. ötéves tervi feladatai,, címmel tartottak ankétot pénteken sopronban, a szüreti napok kere-tében. ezuttal hirdették ki az 1976. évi győr-sopron megyei borverseny eredményét is. 56 fehér és vörösbor közül 22-öt arany-, 10-et ezüst és 13-at bronz-fokozattal, kilencet pe-dig oklevéllel tüntettek ki. /mti/

--

bb 31. a baranyai képviselőcsoport ülése pécssett

vid/fm bzs -cz

1976. október 1.

az országgyűlési képviselők baranya megyei csoportja pénteken pécssett, a megyei tanács székházában tartotta ülé-sét. a képviselőket tájékoztatták dél-dunántul és pécs gáz-ellátásának helyzetéről, közép- és hosszútávú terveiről. er-ről a témáról már másodszor tanácskozott a képviselőcsoport, mivel pécs és baranya iparfejlesztési célkitűzéseinek megva-lósításához alapvető feltétel a korszerű energiahordozók, ezen belül a földgáz biztosítása. erre az üllés-baja-pécs közötti távvezeték építését tartják legjobbnak.

/folyt. köv./

12.17/bzs

101340

- 22 -

bb 31. /a baranyai ... 1. folyt./bzs

a szegedi kőolaj- és földgázmező körzetéből kiinduló távveze-ték nemcsak pécs gázellátását biztosítaná, hanem a duna-tisza közének déli, valamint a dél-dunántuli régióban érintett vá-rosokban, nagyobb településeken - kiskunhalason, baján, mo-hácson, szekszárdon - lévő ipari nagyfogyasztók, mint például a beremendi cementmű, továbbá a vezeték mentén lévő mezőgazda-sági üzemek gázellátását is. ez részét képezné továbbá egy dél-magyarországi távvezetéknek, amellyel a zalai térségben a meg-lévő rendszerhez kapcsolódva, a dunántulon is létrejönne kör-vezeték rendszer.

a tervezett földgáz-program mintegy félmilliárd fo-rintot igényel. megvalósításával a vi. - vii. ötéves tervben számolnak. pécssett már megkezdődött a földgáz fogadásának elő-készítése a meglévő vezetékhalózat rekonstrukciójával. /mti/

--

bb 32. időjárásjelentés

ny -cz

1976 október 1.

a meteorológiai intézet jelenti október 1-én, pénteken 13 órakor:

hűvös marad az idő

a skandináv-félsziget és a kelet-európai síkság felett nagy kiterjedésű anticiklon helyezkedik el. hatására az emli-tett területeken derült, száraz az idő. az anticiklon áramlási rendszerében északkeleti irányból igen hideg levegő érkezik a kontinens középső részei fölé, amely az itt lévő enyhébb leve-gővel keveredik. a kétfajta légtömeg találkozása következté-ben a meleg levegő feláramlásra kényszerül, és víztartalma a keveredési zóna területén kihullik. ez a zóna péntek hajnalban a krim-félsziget- kárpát-medence - alpok vonalában helyezkél el, s emiatt borult, esős az idő ezeken a területeken. a követ-kező 36 órában a hideg levegő elárasztja a kárpát-medencét, ezért szárazabb, de hűvösebb lesz az idő.

/folyt köv/
12.45/ny

101340

-23-

bb 32. / időjárás...folyt/ny

hazánkban csütörtökön egész nap borult volt az ég, és esett az eső. Legtöbb csapadék az ország északi vidékein hullott / általában 15-20 mm/, salgótarjánból 32 mm-t is jelentettek. az élénk nyugati-északnyugati szél időnként, és főleg hazánk keleti megyéiben megerősödött. kora délutánra a levegő általában 17-21 fokig melegedett, délkeleten, ahol kevesebb eső esett, 23 fokot is mértek. az ég éjszaka is borult maradt, ezért péntek hajnalra csak 9-14 fokig csökkent a hőmérséklet. a reggeli órákban a dunántul nyugati felén még egy-két helyen gyéngén esett az eső. délelőtt borult, párás idő volt az országban, de északkeleten már időként felszakadozott a zárt felhőtakaró. a hőmérséklet 11 órakor 12-19 fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 16.9 fok volt, a 100 éves átlagnál 2.3 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig:
időnként felszakadozó felhőzet, eső nem valószínű. mérsékelt, keleti, délkeleti szél. hajnalban párásság, egy-két helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 12-17 fok között.

a duna vizállása budapesten 164 cm./mti/
--

bb 33. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig

ny -cz

1976 október 1.

1. ősszel is szépül a főváros
 2. balesetelhárítási esték
 3. ,, egy üzem-egy iskola,, a fővárosban
 4. októberi színházi bemutatók a fővárosban
 5. pozsonyi ének-és táncegyüttes hazánkban
 6. történelemórák a muzeumban
 7. idegenforgalom
 8. közművelődés
 9. emlékbélyeg
 10. együttműködés
 11. kábelgépek
 12. ipari szövetkezetek
 13. növényi kulturák
 14. vasi tásza
 15. textiles szoc. brigádok a minőség javításáért
 16. tanévnyitó
- /folyt köv/
12.50/ny *Td1540*

-24-

bb 33. / a belföldi ...folyt/ny

17. megölte anyját
18. 100 éves asszonyt köszöntöttek
19. befejeződött a szilikózis konferencia
20. lottó nyerőszámok
21. öregek napközijótthona
22. megkezdődtek a móri napok
23. élelmiszerellenőrző intézet
24. muzeumi kóruspódium
25. baranyai szőttesek
26. tolna országgy. képv. ülése
27. hidrológus ankét
28. kaposvári fonómunkás kisszínpad
29. tehermentesítik a városközpontot
30. ankét a szőlőtermesztésről
31. baranyai képv.csoport ülése
32. időjárás
33. hirjegyzék /mti/

--

bb 34. felhasználható 15 óra után

rákóczi-emlékkiállítás szentesen

vid/fm/ny -cz

1976 október 1.

„ ii. rákóczi ferenc és a szabadságharc,, címmel pénteken emlékkiállítás nyílt szentesen a helyi mezőgazdasági gépgyárban. a csongrád megyei levéltár dokumentumai: a fejedelem levelezésének, rendeleteinek fotókópiái láthatók a tárlókban, a falakon pedig a kuruc szabadságharcra emlékeztető képzőművészeti alkotások reprodukciói./mti/
--

bb 35. ifjúsági klubvezetők v. tiszántuli találkozója

vid/fm/ny -cz

1976 október 1.

tizennégy megye ifjúsági klubvezetőinek háromnapos találkozója kezdődött pénteken a szolnoki tiszaligeti kisz-táborban. az ötödik alkalommal megrendezett találkozó célja, hogy az ipari szövetkezetek ifjúsági klubvezetőit megismertesse a szolnok megyei klub-mozgalommal és hasznos ötletet, tanácsokat adjon további munkájukhoz./mti/

12.53/ny

--
-25-

Td1540

bb 36. az ensz építőipari és környezetvédelmi szeminárium -
sajtótájékoztató a nemzetközi tanácskozásról

t sb/be/ny ie hgy

1976 október 1.

az építéstudományi intézetben pénteken dr. sebestyén gyula igazgató sajtótájékoztatót számolt be arról, hogy október 4 és 8 között budapesti rendezik meg az ensz európai gazdasági bizottságának építőipari és környezetvédelmi szemináriumát, amelyen 18 ország építésügyi igazgatási, ipari és kutató-intézeti szakemberei beszélnek meg az építőipar iparosításának környezeti hatásait, a védekezés legcélszerűbb módszereit, feladatait. négy témakörben vizsgálják meg részletesen az építőipar és az építőanyagipar, valamint a gépesítés és energiafelhasználás környezeti hatásait. a magyar előadó többek között beszámolt arról, hogy a kgst- országok már kidolgozták az építőgépek rezgésével, zajával keltett még elfogadható káros hatások normatíváinak tervezetét. az építőanyagipar környezeti ártalmainak csökkentése érdekében sokat tettek már a hejőcsabai cementgyárban nagy teljesítményű porleválasztók felszerelésével, amelyekkel a porszemnyeződést a megengedhetőnek mindössze 40 százaléka csökkentették. az ötnapos szeminárium résztvevői végül ajánlásokat fogadnak el, amelyekben javaslatokat tesznek az európai országok kormányainak az építő-és építőanyagipar környezeti ártalmainak csökkentése érdekében elvégezhető legcélszerűbb tennivalóiról, többek között a környezetre még nem ártalmas hatások műszaki normáinak kidolgozására./mti/

--

bb 37. sajtótájékoztató a gyufaiparról

t kg/gk/ny ie hgy

1976 október 1.

a gyufaipar helyzetéről, feladatairól tartott sajtótájékoztatót pénteken fenyvesi tiber, a gyufaipari vállalat igazgatója.

a gyufa iránti igény évről-évre növekszik, az egy főre jutó hazai fogyasztás tavaly elérte a 60 dobozt. az igények fokozódása főként a gázzal ellátott háztartások számának növekedésére vezethető vissza. a nagyrészt elavult gépekkel dolgozó iparág azonban sokáig nem tudta teljesen kielégíteni a hazai szükségletet, ezért importálni kellett ebből a tömegcikkből. két évvel ezelőtt megindult a gyufaipar nagyarányú rekonstrukciója: a budafoki gyárban a közelmúltban be is fejeződött, a szegedi gyufagyárat pedig most korszerűsítik.

/folyt köv/
13.15/ny

-26-

10/11/00

bb 37. / sajtótájékoztató.....folyt/ny

a modernizálás nyomán, új gépsorok, technológiák alkalmazásával fokozódhat a termelés, ez évben már mintegy 30 millió dobozzal többet ad az ipar a kereskedelmek, s így az import jelentősen csökkenhet. az nszk-ból, franciaországból és csehszlovákiából vásárolt gépsorokon a budafoki gyárban jelenleg naponta 2.3 millió dobozba 115 millió gyufaszálat töltenek.

a vállalat szigorú intézkedések bevezetésével, a technológiai fegyelem fokozott betartásával jelentős minőségjavulást is elért, lényegesen csökken a törött fejű és törött szálu gyufák és a hiányos töltésű dobozok száma. a tervek szerint újdonság is megjelenik majd a kereskedelemben: a jelenleginél esztétikusabb, jobb minőségű családi gyufa gyártását kezdik meg a következő években./mti/

--

bb 38. egy napos előny a nagyjavításnál - 2.500 tonnával több hengereltáru diósgyőrben

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

egy nappal a tervezett határidő előtt befejezték a diósgyőri lenin kohászati művek durvahengerművének nagyjavítását. a három műszakban végzett munkában a kohászati üzem karbantartóin kívül a gyár és gépszerelő-, valamint a villamosipari vállalat mintegy 1.500 szakembere vett részt.

a csaknem két hétig tartott nagyjavítás során felújították a buga-, a gerenda-és a blokkosor elhasználódott berendezéseit, továbbá számos gépegység cseréjére, korszerűsítésére is sor került. kicserélték többek között a gerendasori előnyújtó hengerpár gurítósort, a bugasor ugynevezett ward-leonard gépcsoportján pedig a biztonságosabb munkavégzés érdekében tízezer amperes gyorskapcsolót építettek be. ugyancsak korszerűsítették a gerendasori irányítást. a régi, hatvan éves és több mint hatvan mágneses kapcsolóból álló egységet korszerű tirisztoros ~~vezérlésű~~ berendezéssel váltották fel.

a munka befejezése után a felújított durvahengermű pénteken megkezdte az üzemszerű termelést és az egy napos előny birtokában a tervezettnél 2.500 tonnával több hengereltáru állíthat elő./mti/

13.30/ny

10/11/00

--
-27-

bb 39 uj óvoda sajoszentpéteren

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

a borsod megyei tanács, valamint a helybeli üzemek támogatásával sajoszentpéteren száz személyes óvoda épült, amelynek műszaki átadását pénteken megkezdték. a több mint négymillió forintos költséggel épült intézményben a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően kialakított foglalkoztatókon kívül korszerű konyhát, valamint az ott dolgozók részére szociális létesítményeket is kialakítottak./mti/

--

bb 40. ,, iránymódosítás,, a vas megyei pályaválasztásban ,, arccal a gépipar és a mezőgazdaság felé,,

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

a vas megyei tanács oktatási bizottsága pénteki szombathelyi ülésén a pályaválasztásról tanácskozott. elmondották, hogy a megye változó gazdasági strukturáját, a gépipar térhódítását, korszerűsödését, a mezőgazdaság fejlődését követve az eddiginél több gépipari és mezőgazdasági szakmunkástanuló beiskolázására lesz szükség. az általános iskola után továbbtanulók 55 százalékát ezekre a pályákra irányítják. öt év alatt ez több mint 8000 fiatalt érint.

a pályaválasztás e nagy megyei programját már elindították a megvalósulás útján. kiépítették az iskolai és üzemi pályaválasztási hálózatot. az ugynevezett nyílt napokon - amelyeken több ezer végzős gyermeket visznek a megye különböző üzemébe, tanintézetébe és sok szülő is megjelenik - a társadalom figyelmét is ráirányítják e fontos kérdésre. de már az v. hatodik hetedik osztályosokat is megismertetik az üzemekkel, hogy korán fogalmuk legyen a bennük folyó munkáról és idejében választhassanak foglalkozást. ezt a célt szolgálják a munkások iskolai szakismertetései is. az elmúlt két évben ilymódon mintegy ötven szakmával ismerkedtek a fiatalok, köztük hangsúlyozottan a hiányszakmákkal: az ács, kőműves, vasesztergályos és a különböző mezőgazdasági szakmákkal.

javitják a képzés feltételeit is. szombathelyen nemrégén korszerű tanműhelyt, kollégiumot adtak át. nagy erőfeszítések folynak, hogy a rába vagon-és gépgyár új szombathelyi üzemének elkészülése idejére ne legyen hiány fiatal szakmunkásokban./mti/

--

13.40/ny

-28-

Tolkuro Lma

bb 41. ,, mindenki iskolája,, konzultációs központok vas megyében

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

konzultációs központok alakultak vas megyében a ,, mindenki iskolája,, -ban hallottak-látottak megvitatására - közölték pénteken szombathelyen a megye művelődési otthon-vezetőinek tanácskozásán. a felnőttek művelődéséhez nagy lehetőséget nyújtó új sorozatot maximálisan kamatoztatni akarják a megyében, amely hasonló gondokkal küzd, mint az ország más részei; több ezer lakójának hiányzik az általános iskolai végzettsége. a 168 művelődési otthon a ,, mindenki iskolája,, adásain kapott ismeretanyag rendszerezésével, megvitatásával, esetleges kiegészítésével segíti a munkásművelődést.

a magasszintvonalu oktatástechnikával rendelkező szombathelyi tanárképző főiskola is támogatja a ,, mindenki iskolája,, hatékony befogadását. az adásokat videoszalagra rögzíti, így azok visszajátszhatók, a nehezebb részek többször is ismételhetők. ez az eljárás arra is jó, hogy azok is láthatják, akik a rendes adásidőben sugárzott anyagot valami miatt nem láthatták./mti/

--

bb 42. folytatódott a budapesti kulturális értekezlet

t don/tm/ny zs hgy

1976 október 1.

a pataky istván művelődési központban pénteken folytatta munkáját a fővárosi kulturális értekezlet. pataki jános, a budapesti pártbizottság osztályvezetője szólt az eszmei-ideológiai élet időszerű kérdéseiről, majd az értekezlet részvevői szekciókban folytatták a tanácskozást./mti/

--

bb 43. aranydiplomás orvosok - megkezdődtek az orvosegyetemi napok pécsen

vid/fm/ny hgy

1976 október 1

a pécsi orvostudományi egyetemen pénteken megkezdődtek a hagyományos egyetemi napok. az aulában tartott nyilvános ünnepi tanácsülésen részt vett az egyetem több mint 300 egykori hallgatója is, akik az ország különböző részén folytatnak gyógyító, oktató, tudományos munkásságot. dr. tigyi józsef akadémikus, az egyetem rektora köszöntötte a három orvosnemzedék képviselőit - az oktatókat, a régi és a mostani hallgatókat - majd ismertette az alma mater fejlődését az elmúlt fél évtizedben.

/folyt köv/
13.50/ny

-29-

Tolkuro

bb 43. / aranydiplomás ...folyt/ny

európa egyik legszebb, legkorszerűbb orvostudományi egyeteme alakult ki a mecsekalján. többek között új elméleti tömb, fogászati klinika, 400 személyes kollégium és 100 személyes nővérotthon épült az utóbbi években. budapest és szeged után pécsen is megkezdődött a fogorvosképzés, az első szakorvosok 1978-ban hagyják el az egyetemet. kidolgozták és bevezették az orvosképzés új - a korábnál hatékonyabb és gyakorlatibb rendszerét, s ennek eredményeként a hallgatók tanulmányi idejének hatvan százalékát már a gyakorlati képzés alkotja.

az egyetemi tanács „pro universitate”, elnevezéssel emlékművet alapított azon személyek számára, akik hosszú időn át áldozatkészen munkálkodtak a pécsi orvostudományi egyetem javáért. az ünnepi tanácsülésen öt orvos, illetve ápolónő kapta meg az emlékművet. az egyetem tanácsa továbbá aranydiplomát adományozott tizennégy idős orvosnak, akik fél évszázaddal ezelőtt szereztek diplomát pécsen és közmegebecsüléssel látták el egészségügyi feladataikat. ezt követően az egyetem baráti köre tartotta meg évi közgyűlését. /mti/

--

bb 44. az ötéves terv feladatairól tárgyalt a csongrád megyei tanács

vid/fm bzs hgy

1976. október 1.

csongrád megyében 26 milliárd forint értékű beruházás valósul meg az ötödik ötéves tervben. új ipari létesítményekkel, elsősorban a kőolaj- és a földgáztermelő üzemek gazdagodnak. a könnyű- és az élelmiszeriparban korszerű gépekkel, a meglévő épületek bővítésével növelik a termelést.

a csongrád megyei tanács pénteken szegeden tartott ülésén rámutattak arra, hogy a tervezett beruházások megvalósítása szükségessé teszi az építőipari kapacitás további növelését és szerkezeti átalakítását is. ezért az építőipari szervezetek terveinek felülvizsgálását, a tervezők, a beruházók a kivitelezők fokozott együttműködését javasolják, hogy a munkájuk iránt mutatkozó igényeket kielégíthessék.

/folyt. köv./
13.55/bzs

Toikuro

- 30 -

vvbb 44. /az ötéves terv ... 1. folyt./bzs

a közlekedésben javulás várható. előreláthatóan rövidesen befejeződik az e-5-ös út szegedi szakaszának átépítése. várhatóan a tervidőszakban elkészül a második szegedi tiszai híd. hódmezővásárhelyen, makón és szentesen új autóbusszpályaudvarok épülnek. dieselesítik a szegedről békéscsabára és mezőhegyesre vezető vasúti vonalakat. feltehetően a járműállomány nem kellő fejlesztése miatt az autóbussz közlekedésben a még meglévő fejlesztések a tervidőszak végére sem szűnnek meg teljesen.

a lakosság életkörülményeit javítja az 1980-ig a megyében felépülő több mint 23.000 lakás. a városokban százezer lakást költenek a közúti fejlesztésre. a lakossági szolgáltatások színvonalának javítására öt év alatt 230 millió forintot fordítanak. elsősorban a gépkocsijavítás, a lakáskarbantartás, a textiltisztítás, az elektromos háztartási cikkek javító szolgáltatást növelik.

a kereskedelmi hálózat a tervidőszakban 50.000 négyzetméternyi alapterülettel bővül. új áruházak, önkiszolgáló éttermek épülnek majd szegeden, hódmezővásárhelyen, makón. befejeződik a 300 személyes szegedi szálloda építése is.

számos új egészségügyi, oktatási intézménnyel, diák-kollégiummal gazdagodik a megye. makón múzeum, szegeden könyvtár, hódmezővásárhelyen az alföldi galéria építéséhez fognak hozzá.

a tanácsülésen sürgették, hogy a folyamatban lévő beruházásokat mielőbb fejezzék be. a terv sikeres megvalósítása érdekében a munka hatékonyságának növelésére, a munkaerővel való ésszerű gazdálkodásra, az alacsony gépesítettségű munkahelyek technikai fejlesztésére hívták fel az illetékesek figyelmét. /mti/

--

14.00/bzs

- 31 -

Toikuro

bb 45. több mint 230.000 tonnás előnnyel kezdik az utolsó negyedévet a borsodi bányászok

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

az eltelt háromnegyed évben több mint 230.000 tonnával teljesítették tul esedékes tervüket a borsodi szénbányák dolgozói a pénteken összeállított „gyorsmérleg” szerint. a borsodi bányászok - köztük a több mint 600 szocialista brigád tagjai - vállalták, hogy éves tervükön felül 200.000 tonna szenet küldenek felszínre. vállalkásukat eddig több mint 30.000 tonnával túlteljesítették.

az eredményhez hozzájárult többek között az, hogy a szuhavölgyi szénbányák feketevölgyi egyes aknájában kialakított „széngyárban”, csak úgy mint a farkaslyuki bányauzemben, olyan nagyteljesítményű frontfejtéseket alakítottak ki, amelyeknél a fejtőgépeket nem kellett havonta átszerelni. ezt az időt is a termelésre tudták fordítani. a bükkaljai bányauzemben a fejtő-és szállítógépekkel dolgozó szocialista brigádok az állásidő csökkentésével növelték a termelési időarányát.

a terv túlteljesítésének értéket növeli, hogy azt jelentős energiamegtakarítással érték el. a felszínre szállított szén fűtőértékét pedig - a darabos szénhullás arányának növelésével, a meddő kiválogatásával javították./mti/

--

bb 46. ndk művészeti kiadók kiállítása

t nn/be/ny zs hgy

1976 október 1

három neves ndk-beli könyvkiadó, a drezdai művészeti kiadó, a henschelverlag, valamint a veb e.a. seemann kiadó reprezentatív kiállítása nyílt meg pénteken az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjában. az október 12-ig nyitvatartó bemutatón, mint a megnyitót megelőző sajtótájékoztatón horst ja:hner, a drezdai művészeti kiadó igazgatója elmondotta, a legújabb könyvtermés javából kívánnak izelítőt adni az érdeklődőknek. mintegy 300 művészeti kiadvány és 60 nagy méretű, rámászott színes reprodukció szemlélteti a baráti szocialista ország művészeti irodalmának sokoldalúságát.

/folyt köv/
14.05/ny

-32-

10/15/01

bb 46. / ndk művészeti ...folyt/ny

a kiadók vezetői beszámoltak arról is, hogy a nemzetközi könyvpiacra egyre nagyobb érdeklődés kíséri az ndk művészeti kiadóinak publikációit. eddig 160 könyvük nyerte el hazai, illetve nemzetközi kiállításokon a „legszebb könyv” címet. így legutóbb a moszkvai nagy nemzetközi könyvkiállításon az írásművészetről megjelentetett munkájuk aranyérmét, két másik könyvük pedig ezüstérmét szerzett. fejlődik a magyar és az ndk művészeti kiadók együttműködése is. az elmúlt években a két baráti ország kiadói 15 művet jelentettek meg, köztük körner éva: derkovits gyula, vajda ernő: egy botanikus látomásai, antal frigyos: hogarth és helye az európai művészetben című munkáját.

az ndk művészeti kiadóinak budapesti kiállítása alkalmából hétfőn találkozót rendeznek werner klemke professzorral, a neves grafikussal és könyvtervező illusztrátorral./mti/

--

bb 47. az országgyűlési képviselők békés megyei csoportjának ülése

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

pénteken gyulán a közművelődés helyzetéről tanácskozott az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja. a képviselők hozzászólásaikban kiemelték, hogy az elmúlt években a körösök megyéjében hasznos, eredményes volt a közművelődés társadalmasítása. sokat jelent, hogy a közizlés formálásában nem csupán a pedagógusok, a közművelődési intézmények hivatásos alkalmazottai vesznek részt, hanem e munkába bevonják a tudományos munkatársakat, művészeket is.

a képviselők hangsúlyozták: a megye legfontosabb kulturális központjaiban, békéscsabán, gyulán, orosházán és szarvason, valamint jónéhány járási székhelyen, nagyközségben jelentősen növekedtek a közművelődési intézmények tárgyi-és személyi feltételei. az üzemi, munkahelyi kulturházak tevékenysége pedig jól szolgálja a szocialista brigádok által kitűzött kulturális célok megvalósítását, a szaporodó kiállítótermek a közizlés formálását. arról is szóltak: ne legyen a közművelődés elsősorban anyagi ügy. a rendezvények célja ne irányuljon mindenek felett a bevételre. sokkal többről van szó - hangsúlyozták - mint oktatásról. a közművelődésért felelős vezetők vegyék figyelembe, hogy a jövőben jelentős teret kell biztosítani e munkában a tudatformálásnak.

a képviselők az ülés után megtekintették a gyulai huskombinát építkezését./mti/

14.15/ny

-33-

10/15/01

bb 48. országos szőlőtermesztési kerekasztal-konferencia
kecskeméten

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

gyakorlati megoldást sürget a hazai szőlő-gyümölcsstermesztés felujítása, továbbfejlesztése - állapították meg pénteken kecskeméten az országos kerekasztal-konferencia résztvevői. az ágazat és a kereskedelem érdekeltejei az előre köz-kézre adott téma szerint vitatták meg a magyar szőlőtermelés közgazdasági problémáit, feladatait. a konferenciát dr. csikós nagy béla az országos anyag-és árhivatal elnöke nyitotta meg és vezette be.

↓ államtitkár

ismét megállapították, hogy a vártnál gyorsabb ütemben hanyatlak a magyar szőlő-és gyümölcskultúra, s ez egyre nagyobb gondot jelent az ország ellátásában és az exportkötelezettségek teljesítésében. az elmúlt öt év alatt 10.2 százalékkal csökkent az ország szőlőtermő területe, s ezzel párhuzamosan pusztulnak, fogynak a szórványgyümölcsösök is. jellemzőjük az elöregedés. a szőlősöknek 48.6 százaléka például harminc év feletti, ami erősen kihat az ágazat gazdaságtalanságára. az érdekeltiséget az elavult termelési szabályozókban látják a szakemberek. a boripar sem tart fejlődést az igényekkel, nem részese, csupán piaci közvetítője a tőkeigényes nyersáru előállításának. e téren az állami gazdaságok mutattak jó példát, amikor fogadták a feldolgozóval, pincével nem rendelkező termelősövetkezetek termését, és visszajuttatták a végtermék nyereségének egy részét. ma már közgazdaságilag bizonyított, hogy a szőlőtermelésnél a végtermék közvetlen értékesítésével teremődik meg a gazdaságokban az amortizációs alap az ujratermeléshez. időszerű lenne - hangzott el a felszólalásokban - az árak egységesítése is. jelenleg a termőhelyi megkülönböztetésből eredően visszasságok adódnak, így „kelnek utra,, szüretkor az alacsonyabb árkategóriájú homoki bornakvalók a történelmi multu borvidékek pincészeteibe, ahol szükségtelenül rangot kapnak, s megdrágulva kerülnek az üzletekbe.

egybehangzó volt az a megállapítás, hogy meg kell teremteni az anyagi feltételeket a szőlő-gyümölcsstermesztés rekonstrukciójához, új ültetvények kialakításához. mivel a gazdaságok kevés alaptőkével rendelkeznek, olyan szabályozókra lenne szükség, amelyek azokat hosszútávon érdekeltté teszi a termelésben. javaslat hangzott el a hitel-és adókedvezmény módosítására is. az ágazat fejlesztésénél mindenképpen figyelembe kell venni a már meglévő termelési rendszerek tapasztalatait s azok bővítési lehetőségeit. ahhoz, hogy az 1980-ig tervezett új telepítésű szőlősök, gyümölcsösök megvalósuljanak, az anyagi feltételek biztosítása mellett már most gondoskodni kellene a megfelelő mennyiségű és minőségű szaporítóanyag előállításáról. az ártermelés szintentartása érdekében pedig még az idén hozzá kell látni a meglévő szőlő-és gyümölcstetvények felujításához, mert a majdani új telepítések csak 1980 után adnak termést./mti/

14.30/ny

Tóth

-34-

.bb 49. a zalai képviselőcsoport ülése

vid/fm/ny hgy

1976 október 1.

az országgyűlési képviselők zala megyei csoportja pénteken ülést tartott nagykanizsán. mőzes pál, a városi tanács elnöke tájékoztatta a képviselőket a lakóház-felujítási,- tatarozási munkákról, a városszépítésről, valamint a műemlékvédelemről. nagykanizsán különösen nagy gondot fordítanak a műemlékvédelemre. ennek a gondoskodásnak, a történelmi mult nagy tiszteletének köszönhető például, hogy nem bontják le, hanem felujítják a város központjában álló, a hajdani kanizsa-vár köveiből emelt, öles falakon álló üzlet-, illetve lakóházat.

a tanácselnöki beszámoló után a képviselők a soronkövetkező parlamenti ülészak előkészületeiről tárgyaltak./mti/

--

bb. 50. az őszi megyei könyvhetek országos megnyitója makón

vid fm/il hgy

1976. október 1.

makón, a józsef attila művelődési központban pénteken tartották meg az őszi megyei könyvhetek országos megnyitóját. a vendéglátók nevében dr. forgó istván makói tanácselnök köszöntötte a párt, állami és társadalmi szervek jelenlévő vezetőit, az ünnepségen résztvevő írókat a közművelődés és a könyvterjesztés munkásait.

ezután nánási lászló elnöki tanács tagja, a szövosz felügyelő bizottságának elnöke nyitotta meg az 1976. évi őszi megyei könyvheteket.

mint mondotta, a rendező szervek azért választották a megnyitó ünnepség színhelyéül makót, hogy tiszteletüket fejezzék ki a város szülötté, erdei ferenc iránt, aki makón kezdte pályáját és lett harcos szószólója a magyar nép érdekeinek. emlékeznek egyben a fiatakori éveit makón töltő józsef attilára is, akit eltéphetetlen szálak fűztek ehhez a városhoz.

a továbbiakban kifejtette, hogy az őszi megyei könyvhetek megrendezésével a párt közművelődési politikáját kívánják szolgálni. országszerte, író-olvasó találkozók, irodalmi estek és más események ezreivel. a tudás, - a művelődés iránti vágy felkeltésére törekcsenek.

/folyt.köv./
15.15/il

- 35 -

15³⁰

bb.50./az őszi folyt./il

gyorsan fejlődő világunkban az ismeretek állandó gyaraitása egyre több ember nélkülözhetetlen szükségletévé válik. a terjesztők az aktivisták, a szövetkezeti szocialista brigádok tagjai, a könyvhetek alkalmával az idén is sokmillió forint értékű olvasmányt juttatnak el az emberekhez, elsősorban a falvak és a tanyák lakosaihoz. ébreszteni, növelni kívánják a szervezők a tudás iránti vágyat, a könyvek szeretetét.

az ünnepségen felszólaló csak gyula, józsef attila-dijas író, a magyar írók szövetségének titkára köszönetét fejezte ki a szövetségnek, hogy évek óta hasznos partner az irodalmi művek terjesztésében.

x x x

a somogy megyei ötvöskönyiban az őszi könyvhetek megnyitójára alkalmából pénteken avatták fel a társadalmi összefogással felépített közös községi és iskolai könyvtárat.

a szolnok megyei megnyitó ünnepséget jászárokszálláson, a művelődési ház nagytermében tartották. az ünnepséggel egyidőben könyvkiállítás és vásár nyílt a nagyközségben./mti/

--

bb. 51. a somogy megyei országgyűlési képviselők ülése siófokon

vid fm/il hgy

1976. október 1.

az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportja pénteken siófokon, a városi tanács székházában tartotta ülését. szokola károlyné dr. a csoport vezetője tájékoztatta képviselőtársait az országgyűlés legközelebbi ülészakájának előkészületeiről. ezt követően meghallgatták és megvitatták dr. balassa tibornak, a megyei tanács elnökhelyettesének beszámolóját somogy közművelődési helyzetéről, a feladatok végrehajtásának főbb tapasztalatairól./mti/

--

15.20/il

- 36 -

1540

bb. 53. a mahart

be il hgy

1976. október 1.

közli, hogy október 4-től az alacsony vízállás miatt szob, pilismarót, kisoroszi, dunabogdány, szigetmonostor hajóállomások s személyforgalomból kikapcsolja./mti/

--

bb. 55. tiszteletbeli doktoravatás a semmelweis orvostudományi egyetemen

t dg/gk/zs/il hg

1976. október 1.

tiszteletbeli doktoravató nyilvános egyetemi tanácsulást tartottak pénteken a semmelweis orvostudományi egyetemen. britton chance ph. m.md, professzornak, a pennsylvaniai egyetem biofizikai és biokémiai intézete igazgatójának dr. antoni ferenc rektor nyújtotta át az egyetem pecsétjével ellátott tiszteletbeli doktori oklevelet. b. chance professzor kiemelkedő eredményeket ért el az enzimek működésének vizsgálatában, jelentősen hozzájárult azokhoz az ismeretekhez, amelyeket az enzimeknek az élő sejtekben betöltött szerepéről az utóbbi 35 évben az orvostudomány szerzett a pennsylvaniai egyetem johnson-kutató intézetében az elmúlt években a sote kilenc munkatársa dolgozott, illetve dolgozik, s az intézet folyamatosan támogatja az egyetem hazai kutatásait is.

a nyilvános egyetemi tanácsuláson nyújtotta át dr. antoni ferenc az angliában élő magyar származású dr. p.c. kollernek, a ches-ter beatty rákkutató intézet professzorának az egyetem semmelweis-émlékérmét. koller professzor tudományos pályafutását a század első évtizedeiben a korányi -klinikán kezdte, majd a tihanyi biológiai kutató intézetbe került. a citogenetika terén elért későbbi kiváló eredményei tették nemzetközileg ismertté a nevét. intézete több mint két évtizede szoros kapcsolatban van a hazai rákkutatással./mti/

--

15.30/il

- 37 -

1540

bb 52. husz éves a siófoki viharjelző obszervatórium

vid/mf/pg hgy

1976. október 1.

a siófoki időjárás-jelző obszervatórium fennállásának 20. évfordulója és a 42. balatoni viharjelző idény befejezése alkalmából pénteken szakmai tájékoztatót és bemutatót tartottak. dr. tóth pálnak az országos meteorológiai szolgálat központi előrejelző intézete igazgatóhelyettesének megnyitóját követően dr. böjti béla tudományos főmunkatárs tartott tájékoztatót a siófoki obszervatórium két évtizedes tevékenységéről. minden év május 1 és szeptember 30 között tartanak szolgálatot: adnak ki 12 órás előrejelzéseket a balaton térségére és szükség esetén javaslatokat tesznek a vízrendészeti szerveknek a sárga, illetve a piros jelzések kiadására. elhangzott többek között az is, hogy a jelenlegi rakétás jelzések elavultak, s központilag vezérelhető fényjelző rendszerrel kell megoldani a tavak viharjelzését.

a siófoki obszervatórium fennállása óta csaknem 82 ezer meteorológiai megfigyelést végzett, és a kutatók 127 tudományos publikációban használták fel méréseiket. ismeretterjesztő céllal kétezer látogatót fogadtak az intézményben, ezenkívül 26 országból több mint 310 szakember járt ott, köztük a meteorológiai világszervezet főtitkára is. az obszervatórium, amely az idén 70 esetben végzett riasztást, október 1-től május 1-ig szünetelteti a viharjelző szolgálatot. eredményes munkáját mutatja az is, hogy meteorológiai előrejelzések hiánya miatt a tavon nem fordult elő tragédia./mti/

--

bb 54. ülést tartott a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége - október 30-31-re összehívták az mszbt országos értekezletét

t/gy/gyk/zs/pg hgy

1976. október 1.

pénteken a parlament vadász-teremben ülést tartott a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége. apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a baráti társaság elnöke mondott megnyitó beszédet, majd nagy Mária főtitkára tájékoztatót adott az mszbt-tagcsoportoknak az elmúlt hetekben lezajlott megyei és fővárosi kerületi értekezleteiről, amelyekben az októberben összeülő országos értekezletet készítették elő.

/folyt. köv./
15.15/pg

-38-

15⁵⁰

bb 54./ ülést tartott...folyt/Opg

mint az ülésen szó esett róla, beszámolótervezetről folytatott országos eszmecsere és az országos elnökséghez továbbított észrevételek élénk, alkotó vitákról tanuskodnak. az élő, eleven kapcsolatok továbbfejlesztésében, népeinknek a szocializmus és a kommunizmus építésében elért legújabb sikerei bemutatásában mind nagyobb szerepet kérnek és vállalnak a tagcsoportok. az eltelt időszakban nőtt tömegbefolyásuk, a helyi politikai életben való részvételük is. az ipari, mezőgazdasági üzemben, intézményben, iskolában működő 1205 mszbt-tagcsoport a barátsági munka biztos támasza.

tevékenységüket mindinkább áthatja az a törekvés, hogy a barátsági munka - a hagyományos évfordulók megünneplésén túl - a mindennapi életben, a közös boldogulásért végzett munkában öltön testet. a vállalati, üzemi tagcsoportok indították útjára például a kezdeményezést, hogy védnökséget vállalnak a szovjetunióba szállítandó áruk minőségéért, határidőre történő szállításáért. tevékenységük hatósugarát igyekeznek kiterjeszteni az üzemek, intézmények falain túlra is. több tagcsoport összefogásával sok sikeres, nagy érdeklődéssel kísért kulturális rendezvényt, barátsági estét tartottak. az egy-egy nagyobb területre kiterjedő politikai munkát az országos elnökség támogatta és szorgalmazza a továbbiakban is. a tervek valóra váltását jól szolgálják azok a tájértekezletek is - hangsúlyozták a tanácskozáson -, amelyeket tavaly például a mezőgazdasági jellegű tagcsoportok, valamint az általános és középiskolai tagcsoportok képviselőinek részvételével rendeztek. ez utóbbi alkalmával arra keresték a választ, mit tehetnek az oktatási intézmények mszbt-tagcsoportjai az ifjúság körében folytatott barátsági munka, a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus szellemében végzett politikai nevelés fejlesztésében.

a baráti társaság sikeresen törekszik arra, hogy mind több ifjumunkást és diákot vonjon be a mozgalom munkájába. ennek legjobb eszköze, ha jobban megismertetik velük a sokszínű szovjet országot, a szovjetunió népeinek, fiataljainak életét. ma már az országban 233 iskolai tagcsoport működik, s pedagógusaikat különböző kiadványokkal is segítik, hogy könnyebben, jobb hatásokkal oktassák az orosz nyelvet. a szovjetunióbeli utazások évről-évre sok ezer fiatalnak nyújtanak felejthetetlen élményt. az mszbt fő törekvése, hogy az eddiginél jóval több munkás- és parasztfiatal, fizikai dolgozó gyermek juthasson el a szovjetunió legszebb tájaira. az egyetemeket, főiskolákat segítik a magyar-szovjet testvérkapcsolatok kiépítésében és erősítésében. igyekeznek előmozdítani, hogy a két ország felsőoktatási intézményeiben dolgozó tanárok és hallgatók között rendszeres tapasztalatcsere, szakmai gyakorlatok alakuljanak ki.

/folyt. köv./
15.30/pg

az elmúlt hetek, hónapok újabb lendületet adtak a barátsági munkának.

-39-

16⁰⁰

a barátsági munkában résztvevő kollektívák

bb 54./ ülést tartott.. 2.folyt/pg

támogatják a szovjet egyetemeken végzett magyar ösztöndíjasok és volt egyetemük közötti kapcsolatok fenntartását és fejlesztését. az mszbt minden évben részt vesz a szovjetunióba utazó fiatalok tanfolyamán, hogy a leendő ösztöndíjasokat megismertesse széles körű barátsági munkájával. a volt ösztöndíjasok nyelvismerete és speciális szakmai tudása lehetővé teszi, hogy hazatérve elsősorban a szovjet tudomány és technika eredményeinek magyarországi népszerűsítői a műszaki-tudományos propaganda aktivistái legyenek.

a beszámolótervezetről folytatott országos eszmecsere híven tükrözte az utóbbi esztendőben elért eredményeket, azt hogy a tagcsoportok eleven, széles tömegmozgalomként működnek,, méltón fejezik ki és reprezentálják népünk őszinte, baráti érzéseit a szovjet nép iránt.

az országos értekezlet írásos beszámolójának tervezetéhez és a főtitkár szóbeli kiegészítőjéhez kapcsolódó hozzászólások hangzottak el. a vitában felszólalt: végh lászló nyugdíjas, ifj. bajnok sándor, a tolnai termelészövetkezet elnöke, skultéti józsef, a ceglédi magyar-szovjet barátság termelészövetkezet elnöke, medvegyev vlagyimirné, a tiszai vegyiművek osztályvezetője, az mszbt-tagcsoport ügyvezető elnöke, dr. orbán lászló, az mszmp kb tagja, az országos közművelődési tanács elnöke, hegyes ferenc, a salgótarjáni kohászati üzemek üzemvezetője, nagy sándor, az mszmp debreceni járási bizottságának politikai munkatársa, belovitz károly, a hazafias népfront győri városi titkára, kosztai lajos, a lenin kohászati művek szociális igazgatója, zágoni lászló, a dunai vasmű főmérnöke, az mszbt-tagcsoport ügyvezető elnöke és dr. babics antal, a semmelweis orvostudományi egyetem tanár-székvezető tanára.

az országos elnökség úgy döntött, hogy az mszbt országos értekezletét október 30-31-re hívja össze./mti/

-40-

15.35/pg

16¹⁰

bb. 57. Losonczy pál

gk/zs/il hgy

1976. október 1.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte ahmed sekou tourét, a guineai köztársaság elnökét az ország nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

--

bb. 59. pénteken temetik turán páit

tm/zs/ il hgy

1976. október 1.

turán pál akadémikus hamvasztás előtti bucsuztatása október 8-án, pénteken 13 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

bb. 60. a komárom megyei képviselőcsoport ülése

vid kz/il hg

1976. október 1.

pénteken tatabányán ülést tartott az országgyűlési képviselők komárom megyei csoportja. a közművelődés helyzetével foglalkozó ülésen részt vett és felszólalt fock jeno, az mszmp politikai bizottságának tagja, tatabánya képviselője is.

az ülésen elismerve az eddigi eredményeket - úgy foglaltak állást, hogy jobban koordinálni kell a különböző művelődési intézmények és gazdasági szervek tevékenységét. a munkások körében tovább kell erősíteni a közművelődési munkát, és arra kell törekedni, hogy a kulturális objektumokban kisebb, családiasabb rendezvényekkel megfelelő légkört alakítsanak ki.

a képviselők megtekintették a kertvárosi művelődési házat, majd az almásfüzitői tímfoldgyárba látogattak el./mti/

--

15.35/il

-41

16¹⁰

bb. 58. vásárosnaményban ülésezett a szabolcs megyei képviselő-
csoport

vid fm/il hgy

1976. október 1.

az országgyűlési képviselők szabolcs-szatmár megyei csoportja pénteken a vásárosnaményi járási művelődési központban tartotta ülését, amelyen résztvett és felszólalt biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a megye országgyűlési képviselője.

a képviselőcsoport ülésén tájékoztatók hangzottak el a párt közművelődési határozatának megyei végrehajtásáról, a munkásművelődésről, a bejáró dolgozók kulturális neveléséről. elmondották: a határozat végrehajtásának legfőbb eredménye, hogy a közművelődés a napi politikai munka szerves részévé vált, s mindjobban megteremtődnek a művelődés tárgyi és személyi feltételei. kiépült a művelődési házak, a könyvtárak hálózata. a párt-, tanácsi-, társadalmi és tömegszervek együttműködésének eredményeként fellendült a kulturális, színházi, zenei, képzőművészeti élet.

kedvező eredmények születtek a munkások művelődésében. az üzemek támogatásának hatására ismét megnövekedett a tanulási kedv. az 1970-71. évi 750-nel, illetve háromezerrel szemben tavaly már négyezer felnőtt dolgozó tanult az általános iskolákban és hatezer a középiskolákban. a különböző üzemi tanfolyamokon évenként ezer felnőtt dolgozó szerez szakmunkás bizonyítványt. a dolgozók közművelődésének nevelésének megszervezésében az ingázók jelentik a legnagyobb gondot. az utazással és várakozással töltött idejük hasznosítására történtek már kezdeményezések záhonyban, nyiregyházán és mátészalkán, lényeges változás azonban csak az utazási körülmények javulásától várható. a megyében lévő 79 munkás szállás kulturális tevékenységének megszervezésére is nagyobb gondot kell fordítani.

a leglényegesebb azonban az oktatási törvény végrehajtása hogy lehetőleg minden fiatal még a tankötelezettségi korban megszerzhesse az általános iskolai végzettséget. /mti/

--

15.40/il

- 42 -

16²⁰

bb. 56. ülést tartott a kneb -

zs/il hgy

1976. október 1.

a munkaügyi miniszter és a szakszervezetek országos tanácsa főtájkárának kérésére a népi ellenőrzés az elmúlt hónapokban széles körben felmérte az üzemi demokrácia fejlesztésében elért eredményeket. 202 vállalatnál tájékoztak 66 helyen szerveztek vizsgálatot és felhasználták más korábbi vizsgálatok tapasztalatait. az üzemi demokrácia új fórumrendszerének kísérletére a műm és a szot által kijelölt 25-25 vállalatot is felkeresték a népi ellenőrök. ezeken a helyeken létrehozták a munkásküldöttek, a főbizalmiak, bizalmiak tanácskozását, amelyeken általában az anyagellátással, a munkafeltételek, a szociális körülmények javításával és egyéni problémákkal foglalkoznak. ritkán fordul még elő, - állapították meg - hogy a munkafegyelem javítását, vagy a vezetés munkájának minősítését kezdeményeznek. a vállalati dolgozók legnagyobb rétegét átfogó legismertebb fórum, a termelési tanácskozások színvonala az elmúlt években fejlődött. a dolgozók részvétele, aktivitása leginkább a kollektív szerződések kidolgozásánál, a végrehajtásáról szóló vezetői beszámolásnál érvényesül. gyakoriak még a vállalat eredményeiről szóló beszámolók, amelyek általános jellegük miatt nem mindig váltanak ki megfelelő érdeklődést. hasonló a helyzet amikor már eldöntött kérdéseket visznek a termelésitanácskozás elé. a legaktívabb fórumok közé a brigádertekezetek a szocialista brigádvezetők tanácskozásai tartoznak. egyre több vállalatnál kapnak jogot a brigádok, hogy bérezési és jutalmazási kérdésekben döntsenek.

a jelentés, amelyet pénteki ülésén tárgyalt a központi népi ellenőrzési bizottság olyan időpontban készült, amikor a kormányintézkedések és a szot irányelvei nyomán a vállalatok hatékonyabb lépésekre készülnek a dolgozók tulajdonosi tudatának, jogainak és felelősségének gyakorlati érvényesítésére. ehhez kíván hozzájárulni a munkások tanácskozásainak, fórumainak tapasztalatait összefoglaló jelentés, amelyet a kneb beható vita után elfogadott és az illetékes szervek rendelkezésére bocsát. a bizottság ezután jóváhagyta a szakmunkástanulók élet- és munkakörülményeinek vizsgálatára készített programot. /mti/

--

15.45/il

- 43 -

16²⁵

bb. 61. a szennyezett környezet gátolja a gyermekek fejlődését-
humánbiológiai szimpózium balatonfüreden

vid kz/il hgy

1976. október 1.

pénteken balatonfüreden a marina szállóban, befejeződött a nemzetközi humánbiológiai szimpózium, amelyen husz ország szakemberei 57 előadásban ismertették a tudományág legújabb eredményeit. számos előadásban foglalkoztak azokkal a tényezőkkel, amelyek a gyermek fejlődését, növekedését befolyásolják. a genetikai adottságok mellett - mint több ország kutatója bizonyította - a növekedésre hat a környezet is. elsődlegesen az étkezési szokásokat említették. a budapesti és a miskolci műszaki egyetemen széleskörű felméréseket végeztek a hallgatók körében, s az összegzés is bizonyította, hogy azokban a családokban, ahol sokoldalubb a táplálkozás, magasabbra nőttek, fejlettebbek a gyerekek. természetesen a fejlettséget nemcsak a testmagasságban kell mérni, hiszen ennek nem ez az egyedüli kritériuma. úgy kell fejlődnie az emberi szervezetnek, hogy a test összetétel, a különböző alkotó elemek aránya megközelítse az ideált. szó volt az izmok és a zsír szövetek valamint a csontok közötti arányról. a megfelelő testösszetétel kialakításában is fontos szerepe van a táplálkozásnak, de emellett rendszeres sportnak is. a kutatók hangoztatták, hogy a rendszertelen, időszakonkénti sportolással nem érik el a várt hatást, a mozgást rendszeressé kell tenni és a mennyiséget mindig az adott ember fejlettségi szintjéhez, teherbíráshoz kell mérni.

a fejlődést negatívan befolyásoló tényezők között említették még a környezeti szennyeződést. ezzel kapcsolatosan széleskörű felméréseket végeztek a lengyel kutatók és a vizsgálataik azt bizonyítják, hogy a szennyezett környezet károsítja a szervezetet oly módon is, hogy visszaveti például a növekedésben.

a humánbiológiai szimpóziumon több figyelemreméltó jelenségről szóltak. így többek között megállapították, hogy - főleg Európában - egyre fiatalabb korban következik be a lányoknál az érés. amíg semmelweis ignác a nővé érés időpontját általában 16 esztendőben határozta meg, addig ma már 12 és fél évre tehető. ez a folyamat azonban - mint az angol tudósok megállapították - az 1960-as évek végén irányt változtatott, jelenleg stagnál, vagy inkább emelkedik.

a tanácskozás résztvevői egyértelműen hangoztatták, hogy maximalsan biztosítani kell azokat a feltételeket, amelyekre a fejlődő szervezetnek szüksége van. még ésszerűbbé kell tenni a táplálkozást és nagyobb gondot kell fordítani szerte a világon a környezetvédelemre is. mti/

--

16.00/il

- 44 -

16⁰⁰

bb. 64. a nyergesujfalui magyar viscosa gyárban megnyitották a komárom megyei műszaki hónapot

vid fm/il hgy

1976. október 1.

pénteken a nyergesujfalui magyar viscosagyár művelődési házában megnyitották a komárom megyei műszaki propaganda, munkavédelmi és könyvhónapot. nem véletlen, hogy a mintegy 100 rendezvényt magában foglaló sorozat megnyitójára a hazai vegyiszálgártás otthonában került sor. a viscosa gyár ugyanis a megye egyik legnagyobb és legdinamikusabban fejlődő üzeme. az elmúlt években újabb és újabb szintetikus szál-gyárakat adtak át itt, és jelenleg több mint 2 milliárd forint értékű beruházást valósítanak meg.

pákozdi Antal, az szmt megyei titkára nyitotta meg az esemény sorozatot, és egyben azt a kiállítást, amely a megyében dolgozó szocialista brigádok sokrétű munkájáról ad keresztmetszetet. fényképekkel, különböző makettekkel, a gyárak termékeivel, a dolgozók szabad idejében készített alkotásokkal tükrözik azt a jelentős mennyiségi és minőségi változást, amelyet a mozgalom az utóbbi években elért. az idén több mint 3 000 a szocialista címet elnyert brigád, 43 ezer taggal vesz részt a mozgalomban, és csaknem ezer brigád 14 ezer taggal küzd a címért. növekedett a komplex brigádok száma, és egyre több brigád nyújt be hasznosítható ujitási javaslatot.

bátor zoltán, az mszmp komárom megyei bizottságának osztályvezetője megnyitó előadásában a megye ötödik ötéves tervével foglalkozva többek között arról szólt, hogy a nehézipar fejlesztéséből adódóan a megyében az országosnál nagyobb arányú beruházásokra kerül sor. ez meg kívánja, hogy a lehető legracionálisabban gazdálkodjanak az építőipari kapacitással, és az eddigieknél is nagyobb figyelmet fordítsanak a termelékenység, a hatékonyság növelésére. az új létesítményeknél sem lehet ugyanis új munkaerőre számítani.

szólt arról az országos viszonylatban jelentős tudományos és kutató munkáról, amely a megyében kialakult. hagyományos értelemben vett kutató bázis pedig - a bányászati kutató intézet tatabányai részlegén kívül - nincs is. az eredményeket a termelés és a kutatás szoros egységében, az ipari és a mezőgazdasági üzemekben értek el és ez egyben jelentős segítséget ad a következő évek feladatainak megoldásához is.

ezekről a tudományos és kutatási eredményekről is több előadás hangzik el a hónap során. sok más témájú előadás mellett ankétokat kerekasztal beszélgetéseket szerveznek, kiállításokat nyitnak. ismét megrendezik a korábbi években nagy népszerűségnek örvendő nyitott kapuk napját, amikor meghatározott napokon, megfelelő szakvezetéssel ismerkedhetnek meg a fiatalok az üzemek életével. sok más módon is, így például vetélkedők, termékiállítások, megyei kiállítás rendezésével segítik a fiatalok pályaválasztását. az idei programban fontos szerepet kap a munkavédelem. az üzemek munkavédelmi konferenciáin kívül megyei tanácskozáson is megvitatják a tennivalókat. /mti/

--

16.08/il

- 45 -

16⁰⁰

bb 62. csapatzászló adományozási ünnepség

t/tf/s/zs/pg hgy

1976. október 1.

a csepel vas- és fémművek 30 ezres dolgozó kollektívája a belügyminisztérium forradalmi készenléti rendőri ezredének csapatzászlót adományozott, amelyet pénteken budapesten a szamuel tybor laktanyában rendezett ünnepségen adtak át.

a zászlóadományozási ünnepségen résztvett benkei andrás belügyminiszter, katona imre; a budapesti pártbizottság első titkára, borbély sándor és rácz sándor a központi bizottság osztályvezetői; papp árpád vezérőrnagy, a munkásőrség országos parancsnoka, továbbá a párt-, állami- és társadalmi szervek több más képviselője. jelen volt f.f. krivda vezérezredes, a magyarországon ideiglenesen állomásozó szovjet déli hadsereg-csoport parancsnoka. elmentek az ünnepségre többszázán mint a csepel vas- és fémművek, valamint kőbányai vállalatok, intézmények munkáskollektíváinak képviselői.

a himnusz elhangzása után ernszt antal, a csepel vas- és fémművek pártbizottságának első titkára hangsúlyozta:

- az ezred és a csepel vas- és fémművek kapcsolata, elvtársi, baráti együttműködése csaknem husz éves multra tekinthet vissza. most, amikor a csvm pártbizottsága, a gyár dolgozói nevében átadom a csapatzászlót, azt kérem, őrizzék, védelmezzék továbbra is a munkásosztály, a dolgozó nép hatalmát, hazánkat, a szocialista társadalmat építő magyar népköztársaságot. a csapatzászló legyen jelképe testvéri együttműködésünknek, közös harcunknak, munkánknak, ösztönözzön további bátor tettekre, munkasikerekre.

fodor pál rendőrezredes, a bm forradalmi készenléti rendőri ezredének parancsnoka vette át ernszt antaltól a csapatzászlót. ezután körömi béláné a csvm dolgozója, szocialista brigádtag zászlóanyagként arról szólt, hogy a csapatzászló fejezze ki a párthoz, a szocialista rendszerhez a dolgozó népünkhöz való hűséget, legyen az ezred személyi állománya előtt a becsület, a helytállás és a dicsőség jelképe, szimbólizálja eltéphetetlen kapcsolatunkat, barátságunkat a szovjetunióval és valamennyi szocialista országgal.

/folyt. köv./
15.50/pg

-46-

1645

bb 62. / csapatzászló....folyt/pg

a zászlóátadási ünnepség alkalmából a belügyminiszter a haza szolgálatáért érdemérem kitüntetést adományozta olyan csepeli és kőbányai dolgozóknak, akik hosszú évek óta eredményesen segítik a bm forradalmi készenléti rendőri ezredének munkáját. a kitüntetések átnyújtásakor benkei andrás hangsúlyozta: különösen nagy megtiszteltetés, hogy a készenléti ezrednek a csapatzászlót a magyar munkásosztály egyik fellegvárának munkásai, a nagy történelmi multu vörös csepel dolgozói adományozták. e zászló azt jelképezi, hogy fegyveres erőinket, fegyveres testületeinket eltéphetetlen kapcsolat fűzi a munkásosztályhoz, a dolgozó néphez, amelyet - esküjükhöz hiven - szolgálnak.

Az internacionális hangjai után diszmenettel zárult a csapatzászló-átadási ünnepség./mti/

--

bb 63. románia idegenforgalmi nevezetességei - fotókiállítás szegeden

vid/fm/pg hgy

1976. október 1.

románia idegenforgalmi nevezetességeit bemutató fotókiállítás nyílt pénteken szegeden, a bartók béla művelődési központban. művészi kivitelű fényképeken láthatók a szomszédos ország nevezetes tájai, városai, legszébb kirándulói helyei. ezenkívül román népművészeti tárgyakat is elhelyeztek a szegeden tíz napig nyitvatartó kiállításon./mti/

--

bb 65. magyar önkéntesek a spanyol nép szabadságharcában - kiállítás a munkásmozgalmi muzeumban

t/me/zsu/pg zs hgy

1976. október 1.

a muzeumi és műemléki hónap első budapesti rendezvénye a magyar munkásmozgalmi muzeumban pénteken megnyílt kiállítás: tisztelgés a spanyol nép szabadságharcában résztvett magyar önkéntesek előtt, a spanyol polgárháború kitörésének és a nemzetközi brigádok megalakulásának 40. évfordulója alkalmából. a megnyitó ünnepségen résztvett a politikai a társadalmi élet sok vezető személyisége, számos egykori önkéntese.

usza gyula, a magyar partizán szövetség főtitkára megnyitó beszédében méltatta a nemzetközi brigádok, a magyar önkéntesek szerepét a spanyol köztársaság védelméért vívott harcban. elmondotta: az akkori magyar kormány a fasiszta hatalmak szövetségeseként, a spanyol köztársaság ellen foglalt állást.

/folyt. köv./
16.05/pg

-47-

:

1650

bD 65./ magyar...folyt/pg

a magyar dolgozók azonban együtt éreztek a spanyol néppel, a munkások gyűléseken tüntettek a köztársaság mellett, és az illegális vörös segély útján adományokat küldtek spanyolországba. a szolidaritás szervezésében jelentős szerepe volt az illegális kommunista pártnak. magyarországról csak kevesen juthattak a spanyol frontra, a magyar önkéntesek többsége külföldről érkezett. első egységük 1936. október 17-én alakult meg.

a munkásmozgalmi és a hadtörténeti múzeum közös kiállítása ismerteti 54 nemzet, 42 ezer antifasiszta harcosának, köztük mintegy 1200 magyar önkéntesnek a szerepét a spanyol szabadságharcban. több száz magyar önkéntes nevét, némelyikének fényképét, katonakönyvét, spanyol párttagsági könyvét is bemutatja. a kiállításon láthatók a magyar zászlóalj lapjának eredeti példányai, rekonstruált egyenruhák, olyan fegyverek, amelyeket a polgárháborúban használtak. nagyszámú fotó a polgárháború történetét, nemzetközi hatását, a szolidaritás kibontakozását a spanyol köztársaságnak nyújtott szovjet segítséget szemlélteti.

a kiállítás az év végéig lesz nyitva.

x x x

a kiállítás megnyitása előtt a spanyol szabadságharcban részt vett magyar önkéntesek emlékülést tartottak a munkásmozgalmi múzeumban. dr. lipvai erwin ezredes, a hadtörténeti intézet és múzeum parancsnoka köszöntötte a veteránokat, illetve azok családtagjait. harsányi iván, egyetemi docens, az mshmp politikai főiskolájának tanszékve

zetője a spanyol nép nemzeti forradalmi háborujáról, dr. györkei jeno alezredes, a hadtörténeti intézet és múzeum főmunkatársa a nemzetközi brigádok a spanyol nép szabadságharcában címmel tartott előadást./mti/

-.-
-48-

16.10/pg

1400

bb. 67. tanévnyitó a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán

t km/zsu/zs/il hgy

1976. október 1.

pénteken tanévnyitó ünnepséget rendeztek a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán, kovács dénes rektor üdvözlő szavai után lukács pálos rektorhelyettes a zenei világnap jegyében nyitotta meg az új tanévet. beszédében köszöntötte azt a 107 magyar és 17 külföldi hallgatót, aki most kezdi meg tanulmányait az intézet egyetemi tagozatának 20 tanszakán.

ezt követően kovács dénes átadta az arany-, a gyémánt és a vasokleveleket, a főiskola 50, 60, illetve 65 évvel ezelőtt végzett volt hallgatóinak. díszoklevelet kapott egyebek között garai györgy, ney tiber, talmányi emil hegedűművész, dr. palló imre operaénekes. a kitüntetettek nevében berzáczy lászló énektanító mondott köszönetet./mti/

-.-

bb. 68. családok a galériában

zs /il hgy

1976. október 1.

a múzeumi hónap alkalmából a magyar nemzeti galéria vasárnap délutáni tárlatvezetést hirdet első ízben október 3-án 16 órakor - családok részére, a 19. századi magyar festészet címmel. a tárlatvezetés idején a 3-7 éves gyermekekkel szakképzett nevelők foglalkoznak./mti/

-.-

bb. 74. a ciprusi köztársaság

s /zs/il hgy

1976. október 1.

nemzeti ünnepe alkalmából losonczi pálos, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte makariosz érseket, a ciprusi köztársaság elnökét./mti/

-.-

16.15/il

- 49 -

1425

bb. 66. budapesti vendégszerepel a prágai nemzeti színház operatársulata

t km/zsu/zs/il hgy

1976. október 1.

a csehszlovák kulturális napok eseményeként budapesti vendégszerepel a prágai nemzeti színház operatársulata - erről tartottak sajtótájékoztatót pénteken az operaház székely bertalan termében.

mint milos konvalinka, kiváló művész, karmester, az operae- gyüttes vezetője elmondta, három operát mutatnak be a magyar közönségnek. október 4-én hétfőn smetana: az eladott menyasszony című vígoperáját adják elő. október 5-én kedden janáček: kátja kabanová szerepel a műsoron. október 6-án dvorák: rusalka /a vízi-tündér/ lírai meséjének dallamai csendülnek fel az operaház szinpadán.

az operatársulat vezetői egyebek közt elmondták, hogy smetana eladott menyasszony című operája 1866. május 30-án került először színpadra. prága városának önálló, cseh nyelvű színházában. nem-sokára a cseh-morva és a sziléziai területek lakosságának pénzbeli adományaiból hozzáálltak a nemzeti színház építéséhez. a színház kezdettől fogva minden erejét elsősorban a cseh opera, balett, és drámai művészet megteremtésére összpontosította. alig készült el 1881. júniusában az új, csodálatos épület, ugyanezen év augusztus 12-én porráégett. rövid időn belül a nép önként újból összegyűjtötte a nemzeti színház újjáépítéséhez szükséges eszközöket, és 1883. novemberében már smetana libuse című operájával nyitották meg a nemzeti színházat. azóta is a cseh zeneszerzők operái adják a színház repertoárjának gerincét, de nagy sikert aratnak a mozart bemutatók is.

jelenleg a nemzeti színház repertoárja több mint 30 operát tartalmaz, ezeknek több mint a fele csehszlovák szerzők műve. évente 5-6 új művet mutatnak be, 1-2 korábban már játszott operát újítanak fel. prága 3 opera szinpadán 45 opera- és 15 balett előadásra kerül sor, egy hónap alatt. a nemzeti színház operaénekesei gyakran vendégszerepelnek külföldi szinpadokon, s sokszor lép fel az operatársulat is a határokon túl. hazánkban a prágai nemzeti színház operaegyüttese most mutatkozik be először./mti/

--

- 50 -

16.25/il

1730

bb. 69. sikeres bányamentés istván-aknán

vid kz/il hgy

1976. október 1.

a mecseki szénbánya vállalat pécs-bányaüzeméhez tartozó istván-aknán pénteken reggel 7 óra után váratlan omlás történt az egyik fejtésben és négy dolgozó az omlás alatt maradt. a bányamentők azonnal hozzáálltak társaik kiszabadításához. kőhegyi györgy vájárt és török sándor vájárt percek alatt kimentették, sárközi jános vájár, bányatechnikust egy óra múlva szabadították ki. a negyedik bajbajutott bányászért, farkas jános segédvájárért emberfeletti harcot vívtak a bányamentők. az összement fejtésben mintegy öt-hat métert kellett előrejutniuk. az áldozatos munka eredménnyel járt. négy óra múltán farkas jánost is kimentették. így mind a négy bányász súlyosabb sérülés nélkül került napszintre. valamennyiüket a pécsi orvostudományi egyetem klinikájára szállították. kőhegyi györgyöt és sárközi jánost rövidesen hazaengedték. török sándort és farkas jánost további kivizsgálás céljából a klinikán visszatartották. az omlás körülményeinek tisztázására a bányahatóság a vizsgálatot megindította./mti/

--

bb. 70. a győr-sopron megyei képviselőcsoport ülése

vid kz/il hgy

1976. október 1.

pénteken győrben ülést tartott az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportja. értékelte a megye közművelődési helyzetét, és részletesen megvitatta az v. ötéves terv megyei gázellátás-fejlesztési célkitűzéseit. mint rámutattak, 1976. év elején győrt is bekapcsolták a földgázhálózatba, s már az év közepéig 8400 lakást, 14 kommunális és 3 ipari fogyasztót állítottak át a földgáz-használatra. az elavult vezetékek cseréje is folyamatban van. 1976-80. között győrben 44,5 kilométer, sopronban pedig 40 kilométer vezeték cserélnek ki./mti/

--

- 51 -

1630/il

1735

bb 71. a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport ülése

vid/kz/pg hgy

1976.október 1.

a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport pénteken hajduszoboszlón ülést tartott. megvitatta a megye közművelődési helyzetét és az ezzel összefüggő legfontosabb feladatokat. a képviselők végül tájékoztatót hallgattak meg a tiszántúli gázszolgáltató és szerelő vállalat munkájáról./mti/

--

bb 72. kitüntetés

tm/ie/pg hgy

1976.október 1.

a népköztársaság elnöki tanácsa a munka érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesítette bolgár istvánt, a budapesti harisnyagyár kereskedelmi igazgatóját eredményes munkássága elismerésül. a kitüntetést földi lászló könnyűipari államtitkár adta át./mti/

--

bb 73. jubilál a vertesz

t/sb/gg/ie/pg hgy

1976.október 1.

a fővárosi művelődési házban pénteken tartott ünnepi nagygyűlés köszöntötte a 25 évvel ezelőtt alapított villamos erőmű tervező és szerelő vállalat dolgozóit.

a jubileumi ünnepségen czelec ferenc igazgató emlékezett meg a vertesz negyedszázados munkájának eredményeiről. a két és fél évtized alatt mintegy 12-szeresére növekedett a vállalat termelése, ugyanakkor a dolgozók száma alig kétszeresére. elsősorban az üzemi előregyártás kibontakoztatásával és a tipizálással fejlesztették a termelést, egyszerűsítették a helyszíni szerelési munkát. az üzemi előregyártó bázisok kialakításával és a gépesítéssel megnégyszereztek a vállalat állóeszközeinek állományát. a vertesz közreműködésével az országban kilenc erőmű épült. az ötödik ötéves tervben befejezik a dunamenti hőerőmű xiii. és a tiszai erőmű első négy blokkjának, továbbá a 750 kilovoltos szuperfeszültségű távvezeték albertirszai transzformátor állomásának szerelését, s megkezdik e munkákat a paksi atomerőműben és az oroszországi erőműben. Ezenkívül még számos transzformátor alállomást építenek.

/folyt. köv./

16.20/pg

-52-

14350

bb 73./ jubilál...folyt/pg

üdvözölte a jubiláló vállalatot szili géza nehézipari miniszterhelyettes, majd kitüntetésekkel adta át. a hosszú időn át kifejtett eredményes munka elismerésként a munka érdemrend ezüst és bronz fokozatát kapta egy-egy dolgozó, s 16-an vették át a kiváló dolgozó kitüntetést.

az ünnepségen a magyar állami operaház balett- és énekművészeinek műsora köszöntötte a vertesz dolgozóit./mti/

--

bb 75. magyar-finn közlekedési tárgyalások

i/kf/tm/ie/pg hgy

1976. október 1.

rödönyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter szeptember 26-30 között hivatalos baráti látogatást tett finnországban.

a miniszter tárgyalta kauko hjerpe-vel az eddigi, és ragnar granik-kal a csütörtökön hivatalba lépett új finn szállításiügyi miniszterrel, valamint esko rekola pénzügyminiszterrel. a szívélyes légkörű megbeszéléseken áttekintették a két ország közötti közlekedés elvi és gyakorlati kérdéseit. megállapították hogy az együttműködés zavartalan, és annak további elmélyítése különösen a műszaki együttműködésben hasznos és kívánatos. a miniszter ezenkívül megbeszéléseket folytatott a finn vasut, légiközlekedés és közúti igazgatás vezetőivel, megtekintett több közlekedési létesítményt és olyan ipari beruházásokat is, amelyekben a magyar ipar közreműködik.

rödönyi károly - aki finn kollégáját viszontlátogatásra meghívta magyarországra - pénteken hazaérkezett./mti/

--

-53-

16.30/pg

14400

bb. 76 . kádár jános találkozott a libanoni kp főtitkárával

zsu/zs/il la

1976. október 1.

kádár jános, az mszmp kb első titkára pénteken fogadta a hazánkban tartozkodo nicolas chaoui-t, a libanoni kommunista párt főtitkárát.

a szívélyes, elvtársi légkörben, az internacionalista szolidaritás szellemében megtartott találkozón véleménycserét folytattak a két párt kapcsolatairól, áttekintették a nemzetközi helyzetet, a nemzetközi kommunista- és munkásmozgalom időszerű kérdéseit. különös figyelmet fordítottak a közel-keleti helyzetre, a libanoni válság problémáira.

rámutattak, hogy a libanoni vérontás a közel-keleti helyzet rendezetlenségének, az imperialista körök, az izraeli agresszió, az arab reakció mesterkedésének következménye. állást foglaltak a vérontás azonnali beszüntetése, a válság politikai rendezése mellett. elítélték izrael terror-akcióit és a libanoni partok köré vont blokádját. hangsúlyozták, hogy a libanoni válságot csakis a libanoni nép oldhatja meg, minden külső beavatkozás nélkül. újabb erőfeszítésekre van szükség, hogy az arab haladó, antiimperialista erők elhárítsák az imperializmusnak libanon egysége és szuverenitása, az arab nemzeti felszabadító mozgalom ellen indított támadásait.

megállapították, hogy a magyar szocialista munkáspárt és a libanoni kommunista párt kapcsolatai tovább mélyültek, a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus szellemében. kádár jános kifejezte az mszmp, a magyar nép szolidaritását a libanoni kommunistákkal, s más haladó, hazafias erőkkel, valamint a palesztinai felszabadító mozgalommal.

a megbeszélésen részt vett nadim abdel samad, a libanoni kommunista párt politikai bizottságának tagja, a kb titkára, georges batal, a kb tagja. jelen volt győri imre, az mszmp kb titkára, és dr. nagy gábor, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője./mti/

--

16.40/il

- 54 -

1405

bb 77. részvétávirat

zsu/zs/pg la

1976.október 1.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban fejezte ki részvétét a jordániai kommunista párt központi bizottságának fouad nasszar, a jordániai kommunista párt központi bizottsága első titkára elhunytá alkalmából./mti

--

bb 78. a szerkesztőségek figyelmébe

pg la

1976.október 1.

kérjük, hogy a mai bb 65-ös számú hírünkben /magyar önkéntesek.../ a 2.bek. 4. sorától a következő szöveget használják!

„ elmondotta: a spanyol hazafiak mellett a külföldi önkéntesek ezrei sereglettek a megalakuló nemzetközi brigádokba. magyarországon a fasiszták oldalán álló uralkodó osztály minden eszközzel arra törekedett, hogy megakadályozza a munkásság és a demokratikusan gondolkodó rétegek együttérzésének kialakulását. ennek ellenére a tüntetések és a gyűjtési akciók megszervezése mellett egyre többen kívánták fegyverrel is szolgálni a spanyol nép igaz ügyét. a magyar kommunisták, a magyar emigráció, külföldön dolgozó magyarok közül sokan utrakeltek, hogy beálljanak a spanyol szabadságharcosok soraiba. a nemzetközi brigádok kötelékében összegyűlt 54 nemzet 42 ezer önkéntese között több mint ezer magyar antifasiszta fogott fegyvert. a horthy fasizmus emelte akadályok ellenére magyarországról 120-an érkeztek, a többiek franciaországból, belgiumból, csehszlovákiából, jugoszláviából, romániából, a szovjetunióból, palesztinából, kanadából, dél-amerikai országokból./

a munkásmozgalmi és a hadtörténeti muzeum közös kiállítása...,,

--

-55-

17.05/pg

1405

bb.79. kiállítás a háztáji gazdaságok részére mélykuton

vid kz/il la

1976. október 1.

pénteken országos lovasbajnoksággal egybekötött mezőgazdasági kiállítás nyílt mélykuton. a háromnapos rendezvényen számos lótenyésztő gazdaság, illetve sportkör versenyzői vesznek részt. itt bonyolítják le az országos fogatbajnokságot és a 14. magyar fogatderbit. ezzel egyidőben a háztáji és a kisebítő gazdaságok részére gép- és tenyészállat bemutatót tartanak. a kiállított felszereléseket, eszközöket megvásárolhatják, az állatok pedig árverésre kerülnek. a rendhagyó állatvásár célja hogy gyorsítsák a háztájiban is a fajtaváltást. így például a holsteinfritz keresztezéséből származó üszők kerültek „kalapács alá,, birkából pedig a hustipusu jérkéket kínálták eladásra./mti/

--

bb 80. ajánlások a közúti közlekedés biztonságának növelésére - befejeződött a közlekedéstudományi szakszeminárium

vidkz/pg la

1976.október 1.

pénteken befejeződött tatán „az ember a közúti közlekedésben,, címmel rendezett háromnapos szakszeminárium, amelynek keretében mintegy 400 szakember vitatta meg a hazai közúti közlekedés helyzetét. a tanácskozás utolsó napján ajánlásokat dolgozta ki a minisztériumok, országos intézmények részére. többek között javasolták, hogy szigorítsák meg a közúti közlekedés biztonságát szolgáló forgalomtechnikai és jármű-műszaki előírásokat. szigorítani kell a járművek műszaki állapotának felülvizsgálatát is. véleményük szerint szükség van egy széles körű, korszerű közúti közlekedési információs rendszer kialakítására.. indokoltnak tartják a megtörtént balesetek körülményeinek rögzítésére szolgáló rendszer tökéletesítését, hogy az eddiginél fokozottabb mértékben járulhasson hozzá a balesetek okainak feltárásához. javasolták, hogy az elsősegélynyújtás technikai ismerete legyen feltétele a jogosítvány megszerzésének. az ajánlások között szerepel az is, hogy a súlyos szabálytalanságot /ittas vezetést, gyorshajtást/ elkövető gépkocsivezetők büntetésének mértékét szigorítsák és akadályozzák meg, hogy az ilyen okok miatt fegyelmi uton elbocsátott gépkocsivezető más vállalatnál járművezetői állást kaphasson.

/folyt. köv./
17.45/pg

-56-

18¹⁰

:bb 80./ ajánlások...folyt/pg

hasznosnak tartanak a szakemberek, ha a sorozatos magatartási hibákkal jellemezhető gépjárművezetőket részletes pályaalkalmassági vizsgálatnak vetnék alá. ésszerű lenne, ha a közlekedési vállalatok közvetlenül alkalmazhatnának főállású üzemenvest és bérezésüket is a vállalat szabályozná./mti/

--

v

bb 81. megnyílt a riez adalbert béla kiállítása

t/nm/gg/zs/pg la

1976.október 1.

riez adalbert béla képeiből nyílt meg pénteken kiállítás a kki, a magyarok világszövetsége és a kiállítási intézmények közös rendezésében a kulturális kapcsolatok intézete dorottya utcai kiállító termében. a tárlaton szij rezső művészettörténész mondott megnyitó beszédet: méltatta, a monte-carlo-ban élő magyar művész életútját, eredményes tevékenységét a francia-magyar kulturális kapcsolatok ápolásában.

az október 17-ig nyitva tartó tárlaton riez adalbert béla 35 képét láthatják az érdeklődők. a művész - riesz józsefnék, a mémosz egykori elnökének a fia - már fiatalon neves mester, bíró mihály mellett készített plakátokat. 1923-ban költözött párizsba, ahol olyan művészekkel került kapcsolatba mint modigliani, picasso, matisse, leger és chaqall portugáliában élt a háboru alatt, majd visszatért párizsba, ahol tevékenyen részt vállalt az ellenállási mozgalomban. 1974-ben a francia akadémia ezüstéremmel tüntette ki és nemrég kapta meg a lovagi címet is.

riez adalbert béla kiállításának megnyitóján részt vett demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, dr. szabó zoltán, a magyarok világszövetségének főtitkára, s társadalmi, művészeti életünk számos más ismert személyisége. /mti/

--
-57-

17.55/pg

18¹⁵

82. egészségnevelési napok

gg/zs/pg la

1976. október 1.

az egészségnevelők szövetsége a vii. szentendrei egészségnevelési napok keretében tartja október 4-6-a között országos konferenciáját. a konferencián elhangzó előadások a kórházakban fekvő betegek között egészségnevelés módszereit, azok hatásfokát, eredményességét ismertetik.

kerekasztal-vitan tárgyalják meg a közművelődés és egészségnevelés kapcsolatát, külön programban mutatják be az egészségnevelésben használható új módszereket./mti/

--

bb 83. kpvd sz kulturális napok

ö/vid/kz/fe/pg la

1976. október 1.

a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének kezdeményezésére az idén immár tizenhatodszor rendezik meg országszerte a kpvd sz kulturális napokat. pénteken három megyében - hevesben, komáromban, és vasban - történt meg a gazdag programú rendezvénysorozat megnyitása. a sok év tapasztalatait értékesítő program a megyék ugyszólván valamennyi települését érinti. a sorra kerülő előadások, bemutatók, kiállítások széles körű lehetőséget adnak a kereskedelmi dolgozóknak a művelődésre, szórakozásra, irodalmi és zenei élményekre./mti/

--

bb 86. elhunyt köves László

la/fe/pg la

1976. október 1.

hatvankét éves korában elhunyt köves László, a szocialista hazáért érdemrend, továbbá szovjet és csehszlovák kitüntetések tulajdonosa. temetése október 4-én 15 órakor lesz a farkasréti temető ravatalozójában.

az mszmp v. ker. bizottsága
magyar partizán szövetség

/mti/

--
-58-

18.10/pg

18³⁰

bb. 84. „a nagy hőstett,, - kiállítás sajószentpéteren

vid fm/il la

1976. október 1.

a borsodi szénbányák szakszervezeti bizottsága, a magyar-szovjet baráti társaság vállalati tagcsoportja, valamint a budapesti szovjet kultúra és tudomány háza rendezésében pénteken kiállítás nyílt sajószentpéteren, a bányász művelődési otthonban.

a borsodi bányász kulturális hetek alkalmából rendezett tárlaton „a nagy hőstett,, címmel a nagy honvédő háború eseményeit megőrző dokumentumokat mutatják be. a több mint 10 tablóból álló sorozat a vörös hadsereg fasizmus fölött aratott győzelmének egyes eseményeit szemlélteti.

a kiállítás alkalmából előadást tartottak a magyar-szovjet kulturális együttműködésről, a két ország közötti művelődésügyi kapcsolatok szélesedéséről./mti/

--

bb. 85. kereskedelmi küldöttség utazott irakba

k kf/tm/ie/il la

1976. október 1.

dr. sághy vilmos belkereskedelmi államtitkár vezetésével pénteken küldöttség utazott irakba a bagdadi nemzetközi vásár megnyitására./mti/

--

bb 87. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

pg la

1976. október 1.

34. rákóczi emlékkiállítás szentesen
35. ifjúsági klubvezetők tiszántúli találkozója
36. sajtótájékoztató az ensz szenináriumról
37. sajtótájékoztató a gyufaiparról
38. diósgyőri nagyjavítás
39. új óvoda sajószentpéteren
40. „iránymódosítás,, a vas megyei pályaválasztásban
41. „mindenki iskolája,, konzultációs központ vas megyében
42. folytatódott a budapesti kulturális értekezlet
43. aranydiplomás orvosok
/folyt. köv./
18.10/0w

-59-

18³⁰

bb 87. a / a belföldi...folyt/pg

44. a csongrád megyei tanács ülése
45. borsodi bányászok
46. ndk művészeti kiadók kiállítása
47. a békés megyei képviselőcsoprt ülése
48. országos szőlőtermesztési konferencia
49. a zalai képviselőcsoport ülése
50. az őszi megyei könyvhetek országos megnyitója makón
51. a somogy megyei képviselőcsoport ülése
52. husz éves a siófoki viharjelző obszervató48.
53. mahart közlemény
54. az mszbt országos elnökségének ülése
55. tiszteletbeli doktoravató a sote-n
56. kneb ülés
57. losoczi pál távirata sekou touréhoz
58. a szabolcs megyei képviselőcsoport ülése
59. pénteken temetik turán pált
60. a komárom megyei képviselőcsoport ülése
61. humánbiológiai szimpozion
62. csapatzászló adományozási ünnepség
63. románia idegenforgalmi nevezetességei
64. komárom megyei műszaki hónap
65. kiállítás a munkásmozgalmi muzeumban
66. budapesten vendégszerepel a prágai nemzeti színház operatársulata
67. tanévnyitó a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán
68. családok a galériában
69. sikeres bányamentés
70. a győr-sopron megyei képviselőcsoport ülése
71. a hajdu megyei képviselőcsoport ülése
72. kitüntetés
73. jubilál a vertesz
74. losonczi pál távirata makariosz érsekhez
75. magyar- finn közlekedési tárgyalások
76. kádár jános találkozott a libanoni kp főtitkárával
77. részvétlívrat
78. szerk. figy. bb65. sz. hir egy részének módosítása
79. kiállítás a háztáji gazdaságok részére
80. befejeződött a közlekedéstudományi szakszeminárium
81. riez adalbert béla kiállítása
82. egészségnevelési napok
83. kpvdsz kulturális napok
84. a,, nagy hőstett,, - kiállítás
85. kereskedelmi küldöttség utazott irakba
86. elhunyt köves lászló
87. hirjegyzék

/mti/

-.
-60-

18.20/pg

1850

bb 88. remenyik zsigmond: „vén európa,, hotel című tragédiájának ősbemutatója veszprémben

vid/kz/pg la

1976.október 1.

pénteken ismét magyar darab ősbemutatójára került sor a veszprémi petőfi színházban. ez alkalommal remenyik zsigmond „vén európa,, hotel című tragédiáját láthatták a veszprémiek horvai istván rendezésében. a történet egy régi szállodában játszódik dél-amerikai egyik kikötővárosában. a szállodát az élet viharai-ban bolygó számkivetettek menedékére építette az egykori alapító. a történet időpontjában - 1939-ben - a hotel örököse kíméletlenül kifosztja mindazokat , akik végső nyomorukban ide menekülnek. hiába a mind kegyetlenebb kizsákmányolás: az intézmény recseg-ropog, az alkalmazottak sorban föllázadnak, s végső igazságszolgáltatás gyanánt a tulajdonost is megölik.

a darab főbb szerepeit tánczos tiber, szoboszlai sándor, czeplédy sándor alakítja. a díszleteket fehér miklós, a jelmezeket witz éva tervezte./mti/

-.
--

bb 89. csehszlovák fuvószenekear ózdon

vid/fm/pg la

1976.október 1.

pénteken háromnapos vendégszereplésre ózdra érkezett a csehszlovák kolín város ötven tagu fuvószenekeara. a csehszlovák zenészek az ózdi népművelési intézet fuvós zenekarának tavalyi látogatását viszonyozzák. a kolíni zenekar pénteken ózdon a városközpontban térzenét adott, majd azt követően a kun béla művelődési házban lépett fel.

a háromnapos vendégszereplés idején a csehszlovák fuvósok ellátogatnak egerbe, ahol a dobó-téren adnak majd térzenét. a látogatás befejezéseként pedig október 3-án az ózdi fuvószenekearral együtt ózdon a felszabadulás-téren hangversenyeznek./mti/

-.
-61-

18.30/pg

1850

bb 90. megkezdődött a színházi évad kaposvárrott

vid/fm/pg la

1976.október 1.

pénteken este osztrovszkij: „erdő”, című komédiájának bemutatásával megkezdődött az évad a kaposvári csiky gergely színházban. a darabot szőke istván rendezte. a főbb szerepeket olsavszky éva kossuth-díjas színművész nő alakította./mti/

--

bb 91. színházi bemutató győrött

vid/fm/pg la

1976.október 1.

ben jonson: „a hallgatag hölgy”, című kétrészes komédiájával nyitotta az 1976-77-es évadot pénteken a győri kiskaludny színház. a szerző legismertebb darabja a volpone. az 1609-ben bemutatott komédiát „a hallgatag hölgyet”, hazánkban a kiskaludny színház mutatja be először mérszöly dezső és zombory erzsébet fordításában. a főbb szerepeket bajka pál, dóczy jános és vitéz lászló alakította./ a darabot vas károly jászai-díjas rendezte./mti/

--

bb 92. évadnyitó előadás a kecskeméti színházban

vid/kz/pg la

1976.október 1.

schiller: stuart mária című tragédiájának bemutatásával pénteken megkezdődött az 1976-1977-es évad a kecskeméti katona józsef színházban. a premier-darab címszerepét sára bernadette, angliai erzsébetet szakács eszter alakította, a többi főszerepben pedig trokán pétért, hetényi pált és vándorfi lászlót láthatta a közönség a bemutatón. a rendező ruszt józsef jászai-díjas./mti/

--

bb. 93. százötven éves a herendi porcelángyár - a munka vörös zászló érdeklődésével tüntették ki a jubiláló üzemet

vid kz/fe il la

1976. október 1.

alapításának 150. évfordulóját ünnepelte pénteken a világhírű herendi porcelángyár. a magyar népköztársaság elnöki tanácsa - ezuttal immár másodizben - a munka vörös zászló érdemrendjével tüntette ki a másfél évszázada szinte folyamatosan kiemelkedő produkáló gyárat. a magas kitüntetést a pénteki jubileumi ünnepségen németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja a központi bizottság titkára adta át.

a csaknem 600 dolgozó és vendég részvételével megtartott jubileumi ünnepségen németh károly mellett megjelent havasi ferenc, a minisztertanács elnökhelyettese, párdi imre, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, bondor józsef építésügyi- és városfejlesztési miniszter, pap jános, a veszprém megyei pártbizottság első titkára, dr. radnóti istván, a veszprém megyei tanács elnöke, továbbá gyöngyösi istván, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének főtitkára. az ünnepség szónoka pap jános volt.

/foly.köv./
18.50/il

- 62 -

bb. 93./százötven folyt./il

a herendi porcelángyár a másfél évszázad alatt - mint többek között elmondotta - sok nemzetközi elismerést szerzett hazánkban. ma is tisztelettel emlékezünk stingl vincére, az alapítóra, aki 1826-ban kezdte meg herenden porcelán előállítás kísérleteit és fischer mórra, akinek szervezőereje és zsenialitása hosszú távra irányt szabott a herendi porcelánművészetnek.

a nagyhirű gyár fejlődésének az 1948. évi államosítás adott újabb lendületet. az az egyetlen adat is jól jellemzi ezt, amely szerint azóta husszorosára nőtt herend porcelánexportja. az utóbbi 15 év beruházásai lehetővé tették új égetési technológia bevezetését, új korongozó tanulóműhely és műszáritó épült, jelenleg pedig folyamatban van egy 600 személyes korszerű festőcsarnok kialakítása. a gyár teljes rekonstrukciója 1980-ig fejeződik be.

a mintegy 1300 embert foglalkoztató herendi gyárban - mint a szónok végül elmondotta - husz formát, körülbelül 700-800 rajzolatot, és megközelítőleg 15 ezer formavariánst alkalmaznak. a rekonstrukció során végrehajtott korszerűsítés megkönnyítette ugyan a nehéz fizikai munkát, a termelés mégis ma is manufaktúralis jellegű. minden egyes darabot külön-külön és sokszor kézbe vesznek, minden egyes darabot külön-külön kézimunkával készítenek és festenek. herendről ma évente csaknem egymillió darab porcelán kerül piacra, együttesen mintegy 145 millió forint értékben. a gyár tervezői - főállású iparművészek - az utóbbi években többször is megpróbálkoztak modern formák bevezetésével, de herend éppen hagyományhűségével állja az erős piaci versenyt: megrendelői ma is ragaszkodnak hagyományos stílusához, főként a barokkhoz és a rokokóhoz.

az ünnepség végén bondor józsef leleplezte a gyár udvarán a két alapító - stingl vince és fischer mór - porcelánból készült mellszobrát. mindkettő hanzély jenő alkotása. ugyanekkor avatták fel a „munkás kezek”, című dombormű kompozíciót is. az utóbbit horváth ferenc készítette.

az ünnepségen a nagyhirű gyár számos dolgozója kitüntetést kapott./mti/

1920

--

- 63 -

bb. 94. időjárásjelentés

il la

1976. október 1.

a meteorológiai intézet jelenti október 1-én pénteken este:
szombaton hűvös marad az idő

várható időjárás szombtat estig: felszakadozik a felhőzet, eső nem valószínű. a délkeleti, keleti szél mérsékelt marad. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 13-18 fok között./mti/

--

bb. 96. a zenei világnap tiszteletére

ö vid kz/il la

1976. október 1.

a zenei világnap tiszteletére pénteken győrről, szolnokon, miskolcon, dorogon, szombathelyen és kecskeméten rendeztek nagyobb szabású hangversenyt. az esemény kivételes ünnepélyességét s egyben a hazai zenei élet fejlődését is jól jelzi az, hogy győrről a sportcsarnokot választották a koncert színhelyéül s a volánnak különjáratokat kellett indítani, hogy a sok érdeklődő időben megérkezzen. a műsoron beethoven v. szimfóniája és haydn orfeus és euridike című operája szerepelt. a győri szimfonikusokat jancsovics antal vezényelte. közreműködött pászthy juliana, keönch boldizsár, pintér ferenc a győri liszt ferenc kórus, a rába magyar vagon- és gépgyár vegyes kórusa, valamint a soproni leánykar.

miskolcon a „szomszédaink - barátaink,, sorozat keretében ndk-beli művészek szólaltattak meg hegedűre, zongorára és gordonkára írt klasszikus műveket. dorogon az idei kisslegg-i nemzetközi zenei napon első helyezést elért dorogi bányász koncert fuvószeneke és komárom megye hét zeneiskolájának növendékei léptek közönség elé. szombathelyen, a városi szimfonikus zenekar a szocialista brigádok tagjait tisztelte meg a zenei világnap alkalmából adott koncertjével. a műsorára beethoven, bach, és leoncavallo műveket tűzött. kodály szülővárosában - kecskeméten - a városi szmfonikus zenekar a vegyeskórus és a női kamarakórus adott közös koncertet./mti/

--

- 64 -

19.00/il

1930

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fein u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb. 1. új kezdeményezés a magyar nemzeti galériában - klubok a közművelődés gyarapításáért

iro/fe pr/il la

1976. október 2.

a képzőművészetek iránt érdeklődők számára klubot alapítottak a nemzeti galériában, amely lehetőség biztosít tagjainak a művészettel való mélyebb kapcsolatra. a minden pénteken délután 4-től este 9-ig a „szomszédaink - barátaink,, épületben nyitvatartó klubnak 16 éven felül tagja lehet mindenki, szívesen látanak vendégül csoportokat, más fővárosi és vidéki klubokat is. azoknak a csoportoknak, akik először járnak budavári palotában, fél 5 órai kezdettel megmutatják a galériát, végigkálauzolják őket a budavári palota központi épületeinek termein, majd a kupolában fejeződik be a „szomszédaink - barátaink,,

ebben a félévben folytatódik a művészportrék a 20. század magyar művészetéből című sorozat, valamint „képzőművészet és zene,, illetve „a pop-art története,, címmel két új program is kezdődik. a rendezvények befejezése után - 7-től 9-ig - mód nyílik kötetlen beszélgetésre, s a folyóiratok, könyvek, diák és hanglemezek is az érdeklődők rendelkezésére állnak.
/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1./uj kezdeményezés folyt./il

a magyar nemzeti galéria szeretné megteremteni az iskolán kívüli vizuális nevelés alkotóműhelyét. első lépésként két klubot nyitnak a középiskolások számára. a foglalkozások tárgya az európai kultúra művészettörténeti alapfogalmainak megismerése illetve a filmművészet történeti jelentőségű alkotásainak elemzése. ez a forma - amelynek témáját a középiskolai tananyaggal összhangban állították össze - lehetővé teszi eredeti műtárgyak bemutatását, dia- és filmanyag, változatos szemléltető eszközök mozgósítását a megismerés érdekében. a kis csoportos szemináriumi beszélgetések pedig az aktív megközelítést segítik elő. a középiskolai filmtárlat minden kedden 3-tól 5-ig, a művészettörténeti alapismeretek kurzusai pedig szerdánként ugyanebben az időpontban várja az érdeklődőket./mti/

bb. 2. előkészületek a lakóterületi ifjúsági parlamentekre

i gy/s pr il la

1976. október 2.

november elseje és 20-a között először rendeznek - kísérleti jelleggel - lakóterületi ifjúsági parlamenteket az ország különböző városaiban, falvaiban. a minisztertanács tanácsi hivatala és az állami ifjúságibizottság támogatásával - a kisz kb-val, a szot-tal és a hmf országos tanácsával egyetértésben - határozott így azzal a céllal, hogy a szocialista demokrácia e fiatal parlamentáris formáját felhasználja az ifjúság közéleti aktivitásának fokozására, a lakóhely közéletbe való erőteljesebb bekapcsolására.

már megkezdődtek az előkészületek a fővárosban, továbbá csongrád, komárom, szolnok és vas megye 5-5 községében, illetve városában. az elképzelések szerint budapesten három kisebb körzetben - például lakótelepen - szerveznek ifjúsági parlamenteket. a 15-30 éves fiatalok érdeklődésének felkeltését, a tanácskozások céljának megismertetését területi és munkahelyi kisz-szervezetek, a helyi közéletben járatos tanácsstagok, népfront-aktivisták, politikai, gazdasági vezetők vállalták. rétegtalálkozókon, munkahelyi röpgyűléseken, tanácstagi beszélgetéseken és ifjúsági klubfoglalkozásokon ismertetik azokat a kérdéseket, amelyekkel a tanácselnök a parlament beszámolójában majd részletesen foglalkozik. az egymástól eltérő nagyságú és jellegű lakóterületek parlamentjei között várhatóan akad majd olyan is, amelyen a nagyközségi tanácselnöknek és az ott dolgozók legfőbb munkahelyének, a termelőszövetkezet elnökének együttes beszámolója hangzik el.
/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2./előkészületek folyt./il

a közvetlen demokratizmus újszerű formája mindenekelőtt azt szolgálja, hogy számot adjanak a iv. ötéves tervnek a fiatalok életkörülményeit is érintő fejlesztéseiről, a mostani terv időszak lakás-, iskola-, óvoda-, bölcsőde-fejlesztési elképzeléseiről, a testnevelés, a sport, a művelődés, a szórakozás lehetőségeinek bővítéséről. szóba kerül majd az ifjúság otthontermelésének helyzete, s a fiatalok részvétele a településfejlesztést szolgáló társadalmi munkaakciókban. arra veszik az ifjúság politikai feladatainak ellátására fordított rendelkezésre álló helyi anyagi erőforrások alakulását, felhasználását. jó alkalom lesz a lakóterületi parlament arra is, hogy megtekintésük a kisz és a tanács kapcsolatának fejlődését az együttműködési megállapodás végrehajtását. nem kevésbé lényeges annak felülbizálása sem: hogyan milyen arányban vesznek részt a fiatalok a helyi közéletben.

a tanácskozásokon szóba kerülő észrevételekre, javaslatokra a tanácselnök a helyszínen illetve legkésőbb 30 napon belül írásban válaszol. a helyben nem megoldható javaslatokat eljuttatják az illetékes felügyeleti szervekhez. a fővárosi, megyei tanácsi ifjúsági titkár figyelemmel kíséri a parlamentek előkészítését és lebonyolítását. a parlamentek tapasztalatairól készült összesítést december elsejéig megküldik a tanácsi hivatalhoz és az állami ifjúsági bizottság titkárságához./mti/

bb. 3. vasárnap: biztonsági öv árusítás és szerelés a várostígerben

i kf/zsu/ie il hgy

1976. október 2.

az autó- és alkatrészkereskedelmi vállalat az afit-tal közösen árusítóhelyet állít fel vasárnap a várostígerben, a felvonulási tér ajtósi dűrer sor felőli részén.

a „szabadtéri boltban”, 10 és 18 óra között az afit svéd licenc alapján gyártott három pontos biztonsági öveit árusítják, s a helyszínen díjmentesen fel is szerelik a kocsikba. ezenkívül balesetvédelmi szakemberek tájékoztatást adnak az érdeklődőknek a biztonsági övek előnyeiről és helyes használatáról./mti/

- 3 -

bb 4. bemutató a színház és filmművészeti főiskolán

tnn/be/pr/pg la

1976. október 2.

október 6-án bemutatót tart a színház és filmművészeti főiskola végzős osztálya az ódry színpadon, amelyet rendezőtanár irányításával - zsámbéki gábor rendezésében, pauer gyula díszleteivel és jelmezeivel - jókai mór thespis kordéja című kétfelvonásos színjátékát viszik színre. a vándorszínészekről szóló mű főbb szerepeit gáti oszkár bajza viktorián, safránék károly, korcsmáros györgy, bregyán péter és mások alakítják.

bb 5. befejezete idei évad a budavári palotában a nemzeti színház

i/nn/be/04/pg la

1976. október 2.

sikeres „előevadot” zárt a nemzeti színház a budavári palotában: a királyi palotában több mint 3 ezer néző tekintette meg 30 előadásban a római történelmi drámák két seneca művet, az oedipus rexet, valamint a claudius nauláról írt monodramát. a klasszikus római szerző munkáit október 11-től a kőszínházban, a hevesi telen folytatja sikersorozatát változatlan szereposztásban.

a nemzeti színház társulata egyenként október 4-e és 9-e között szombathelyen vendégszerepel. a várossal kötött szocialista szerződés értelmében nemcsak előadásokat tartanak hanem találkozókra vesznek részt a helyi szocialista brigádokkal, a tanulóifjúsággal és természetesen a színházbarát közönséggel is. a nemzeti színház művészei október 4-6 között marton endre rendezésében katona józsef bánk bánját adják elő, majd október 8-án és 9-én major tamás rendezésében bornemissza magyar elektráját és csokonai özvegy karnyónéját láthatják a nézők. a budapesti művészek szombathelyi tartózkodásukat felhasználják a környék megismerésére, és részt vesznek számos gyárlátogatáson is. /mti/

-4-

bb 95. megkezdődött a muzeumi és műemléki hónap

vid/kz/pg la

1976. október 1.

pénteken dunaujvárosban a városi tanács székházának dísztermében tartották meg a 15. muzeumi és műemléki hónap országos megnyitóját. a díszünnepségen megjelent dr. szekér gyula a minisztertanács elnökhelyettese dr. pozsgay imre kulturális miniszter, továbbá takács imre, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára, závodi imre a fejér megyei tanács elnöke és dr. tilinger istván, az országos műemléki felügyelőség igazgatója. a megjelenteket sófalvi istván, dunaujváros tanácselnöke üdvözölte, majd dr. szekér gyula mondott beszédet.

többek között hangsúlyozta: „szocialista művelődéspolitikánk eredménye, hogy a muzeumi és műemléki kultúra, az országos közművelődési tevékenység a tudatformálás alkotó része. a szocialista kultúra a helyreállított műemlékeket, a néprajzi, a történelmi és a művészeti kiállításokat nem történelmi díszletnek, hanem ismeretforrásnak tekinti, amely elénk tárja a társadalmak fejlődését, a különböző társadalmi osztályok környezetét, az emberek koronként különböző erkölcsi, etikai fogalmait, természetismeretét, gondolkodását és ízlését. a haladó örökség szocialista kultúránk elidegeníthetetlen része lett és így válik mindeki tulajdonává, ismeretévé.”

a díszünnepség után a vendégek a dunaujvárosi intercisa muzeumba látogattak, ahol megnyílt a „dunaujváros története az ókortól napjainkig” című állandó kiállítás.

a reprezentatív régészeti kiállítás négyezer év helytörténetét tekinti át a kora vaskortól a jelenig. kiemelten foglalkozik a római-kori katonai tábor és polgár város: intercisa emlékeivel, gazdasági és művészeti életével, valamint hazánk első szocialista városának építésével és fejlesztésével. a tárlókban, demonstrációs táblákon több ezer értékes lelet, restaurált műalkotás, használati tárgy értékelte a pentelei löszfennsík változatos történetét, a bemutatót színes diavetítés, fényképek és térképek teszik mozgalmassá. a dunaujvárosi muzeumi állandó kiállításának megtekintése után a vendégek az uitz béla kiállítási termet keresték fel, ahol gönyei Antal, a kulturális minisztérium muzeumi főosztályának vezetője megnyitotta dománovszky endre kossuth-díjas festőművész emlékkiállítását. bejelentette, hogy a huszadik századi munkásfestő nagyszerű életművének a jövő évtől dunaujváros ad állandó otthonát: a művész özvegye és a városi tanács megállapodásának értelmében dománovszky emlékmuzeumot rendeznek be. /folyt. köv./

19.00/0w

-65-

AP 30

bb 95. /megkezdődött...folyt/pg

a dunaujvárosi domanovszky emlékkiállításán a művész tizenhat olajfestménye, köztük a „bányászok”, a „festőiskola”, és a mester utolsó műve, a „befejezetlen kép”, látható. kiállították domanovszky endre tizenhat gobelintervét, pannovázlatát és nagyméretű mozaik-tanulmányát is. az emlékkiállítás október 20-ig tekinthető meg dunaujvárosban.

ugyanezen a napon zajlott le a muzeumi és műemléki hónap hajdu-bihar, heves és vas megyei megnyitója is. hajdu-bihar megye muzeumi szakemberei, általános- és középiskoláinak képviselői az iskolák és a muzeumok együttműködésének elmélyítéséről tanácskoztak ezen a napon. debrecenben megnyílt nyakas miklósnénak, a népművészet mesterének bemutatóterme, ahol szótteseket, szürrátéteket tekinthetnek meg az érdeklődők. hajdusoboszlón a város üzemében dolgozó szocialista brigádok képviselői a bocskay muzeumban tettek kollektív látogatást.

vas megyében első eseményként a vasvári helytörténeti muzeumban nyílt meg a „képek vasvár és környékének történetéből”, című új állandó kiállítás. a heves megyei egercsehiben a bükkli szénbányászat emlékeit tárták közönség elé egy kitűnően rendezett kiállításon. sopron is újabb érdekes látnivalóval gazdagodott a muzeumi és műemléki hónap első napján: megnyílt a pékmúzeum újabb részlege. ez a pékmester lakását, mindennapi használati tárgyait mutatja be.
/mti/

--

bb.97. déry tiber bemutató a pesti színházban

t n n /be zs il la

1976. október 1.

az új színházi szezon első premierjére került sor pénteken este a pesti színházban. déry tiber: kedves bópeer című kétrészes játékát vitték színre, szántó erika adaptációjában, kapás dezső rendezésében. a főszerepet - vendégként - major tamás alakította. a díszleteket fehér miklós, a jelmezeket jánoskúti mártá tervezte./mti/

--

-66-

19.15/11

1925

b. 98. a moszkvai taganka színház előadása

t nn/be/zs/il la

1976. október 1.

pénteken este nagy sikerral mutatta be a fővárosi operettszínházban a budapesti művészeti hetek keretében a moszkvai taganka színház shakespeare hamletjét. a szovjet együttes ezzel a produkciójával nemrég a belgrádi nemzetközi színházi fesztiválon a nagydíjat szerezte meg. a hamlet rendezője, az együttes vezetője jurij ljubimov. a produkció címszerepét v. viszockij alakította.

a szovjet vendégegyüttes szombaton két alkalommal játssza a „tiz nap, amely megrengette a világot”, című produkcióját, majd október 7-én ismét a hamletet adják elő a fővárosban. október 8-án este láthatja a közönség másik produkciójukat, borisz vasziljev „csendesek a hajnalok”, című regényének adaptációját, amelyet nálunk a mikroszkóp együttese vitt színre./mti/

--

bb 99. halálos közlekedési balesetek

ob/s/og la

1976. október 1.

kiskunfélegyházán fekete mihály 65 éves nyugdíjas, pálmomostorai lakos kerékpárjával figyelmetlenül közlekedett és egy tehergépkocsi halálra gázolta.

miskolcon tamás józsef 38 éves lakatos, miskolci lakos személygépkocsiját a megengedettnél gyorsabban és figyelmetlenül vezette: a gépkocsi egy utmenti fának ütközött. a személygépkocsi utasai közül tóth lászló 48 éves asztalos, miskolci lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. tamás és másik két utasa könnyebb sérülést szenvedett.

szegeden király vince 20 éves gépkocsivezető, kiskunmajsai lakos az út szélén álló tehergépkocsijának ajtaját körültekintés nélkül nyitotta ki. szekeres zoltán 16 éves ipari tanuló, szegedi lakos motorkerékpárjával nekiütözött, és az uttest másik oldalán haladó tehergépkocsi elé esett. a fiatal ember súlyos sérüléseibe kórházbeszállítása közben belehalt. a rendőrség az ügyben vizsgálatot indított.
/folyt. köv./
19.15/pg

-67-

1940

bb 99./ halálos...folyt/pg

nyirlugoson beri józsef 5 éves kisfiu körültekintés nélkül szaladt ki az uttestre, ahol egy tehergépkocsi halálra gázolta.

a felsőbabádi állami gazdaság vecsési üzemegységének javítótelepén szerelési munka végzése közben egy szecskavágógép forgódobja elkapta apró józsef 49 éves kombajnvezető, vecsési lakost, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt. a vizsgálat eddigi megállapításai szerint a tragikus szerencsétlenséget az okozta, hogy apró a szerelés idejére a gép motorját nem állította le.

hajduböszörményben molnár gábor 22 éves rakodó munkás motorkerékpárjával elütötte a kerékpárjával szabályosan közlekedő oláh istván 53 éves, hajduböszörményi juhászt, aki sérüléseibe kórházba szállítása közben belehalt. a rendőrség molnárt őrizetbe vette, és vizsgálatot folytat./mti/

bb 100. ünnepi rendezvények a zenei világnap alkalmából

t/km/s/zs/pg la

1976.október 1.

zenei világnappá avatta október elsejét tavaly az unesco nemzetközi zenei tanácsa. hazánkban is számos - a magyar zeneművészek szövetsége, a kórusok országos tanácsa által rendezett - művészeti eseménnyel emlékeztek meg pénteken a világnapról.

a magyar tudományos akadémia disztermében ünnepi hangversenyt rendeztek. a kórusok országos tanácsa által szervezett eseményen négy, nemzetközi versenyen díjazott énekkel lépett a közönség elé: a miskolci 6-os számú ének-zenetagozatos általános iskola kórusa reményi jános vezényletével, veszprém város vegyeskara zámbo istván liszt-díjas vezényletével, a szegedi tömörkény istván gimnázium- és művészeti szakközépiskola leánykara, amelyet dr. mihálka györgy dirigált, valamint a kisz művészetgyűttes központi kórusa, lantos rezső liszt-díjas vezényletével.

/folyt. köv./
19.30/pg

-68-

1930

bb 100. /ünnepi..folyt/pg

a zenei program előtt sárai tiber kossuth-díjas zeneszerző, a magyar zeneművészek szövetségének főtitkára ünnepi bevezetőjében utalt arra, hogy a zenei köznevelődés és a zene-kultúra egységének demonstrálására a hangversenyeken és operaelőadásokon, a rádióban és a televízióban is hangot kapott a világnap gondolata.

a magyar zeneművészek szövetsége és a fővárosi tanács gála-hangversenyt rendezett a fővárosi tanács disztermében. farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese ünnepi beszédében méltatta a zenei világnap jelentőségét, beszélt azokról a semmivel nem pótolható humanista értékekről, amelyeket az emberiség a zenének köszönhet. a gálahangversenyen közreműködtek a nemzetközi liszt-bartók zongoraverseny díjazott művészei, valamint a jeunesses musicales fuvósötös és a budapesti vonóstrió.

a postás művelődési központ benzur utcai székházának disztermében a magyar zeneművészek szövetségének jazz szakosztálya és a magyar fotóművészek szövetsége, valamint a népművelési intézet közös rendezésében „a jazz világa”, címmel fotókiállítás nyílt./mti/

bb 101. dr. dimény imre,

s/pg la

1976.október 1.

a kertészeti egyetem rektora és dr. abdel moneim badrawy, az egyiptomi el-mansura-i egyetem rektora pénteken a kertészeti egyetemen együttműködési szerződést írt alá./mti/

-69-

19.33/pg

1930

bb 102 elutazott a Lengyel ügyészi delegáció

s/pg la

1976. október 1.

pénteken hazautazott a Lengyel ügyészi delegáció, mely dr. Lucjan Czubinski, a a Lengyel népköztársaság legfőbb ügyésze vezetésével tartózkodott hazánkban. a küldöttség látogatást tett pécsen, a baranya megyei főügyészségen és pécsi tudományegyetemen. a delegációt fogadta dr. Trautmann Rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke dr. Szakács Ödön a Legfelsőbb bíróság elnöke, dr. Markója Imre igazságügyi minisztériumi államtitkár. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. Szijártó Károly legfőbb ügyész, jelen volt dr. Stefan Jedrychowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 103. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig

pg la

1976. október 1.

88. ősbemutató veszprémben
 89. csehszlovák fuvószzenekar
 90. színházi évadkezdés kaposváron
 91. színházi bemutató győrött
 92. évadnyitó kecskeméten
 93. százötven éves a herendi porcelángyár
 94. időjárás
 95. megkezdődött a muzeumi és műemléki hónap
 96. hangversenyek vidéken a zenei világnap alkalmából
 97. Déry Tibor bemutató a pesti színházban
 98. Taganka színház előadása
 99. halálos közlekedési balesetek
 100. ünnepi rendezvények a zenei világnap alkalmából
 101. együttműködési szerződés a kertészeti egyetem és eak-beli egyetem között
 102. elutazott a lengyel ügyészi delegáció
 103. hirjegyzék
- /mti/

--

-70-

- v é g e -

2110

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: Burján Sándor
ügyeletes szerkesztő: Halasi György
szerkesztő: Koncz Antal, Lakatos Erzsébet

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I. Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb. 1. új kezdeményezés a magyar nemzeti galériában - klubok a közművelődés gyarapításáért

ino/fe pr/il la

1976. október 2.

a képzőművészetek iránt érdeklődők számára klubot alapítottak a nemzeti galériában, amely lehetőséget biztosít tagjainak a művészettel való mélyebb kapcsolatra. a minden pénteken délután 4-től este 9-ig a „d” épületben nyitvatartó klubnak 16 éven felül tagja lehet mindenki, de szívesen látnak vendégül csoportokat, más fővárosi és vidéki klubokat is. azoknak a csoportoknak, akik először járnak a budavári palotában, fél 5 órai kezdettel megmutatják a galériát, végigkalauzolják őket a budavári palota központi épületeinek termein, majd a kupolában fejeződik be a „szemle”.

ebben a félévben folytatódik a művészportrék a 20. század magyar művészetéből című sorozat, valamint „képzőművészet és zene”, illetve „a pop-art története”, címmel két új program is kezdődik. a rendezvények befejezése után - 7-től 9-ig - mód nyílik kötetlen beszélgetésre, s a folyóiratok, könyvek, diák és hanglemezek is az érdeklődők rendelkezésére állnak. /folyt.köv./

- 1 -